

“AVE MARIA”

ŠTEV. (N. 24.) CHICAGO, ILL., 15. DECEMBRA, December 15th 1922. LETO (Vol.) XIV.

MIR LJUDEM NA ZEMLJI.

“AVE MARIA”

izhaja 1. in 15. vsakega meseca.—Issued every 1st and 15th day of the month by

THE FRANCISCAN FATHERS

In the interest of the Order of St. Francis.

1852 West 22nd Place.

Chicago, Ill.

Naročnina \$2.50 na leto. — Subscription Price \$2.50 per year.

Entered as second-class matter Oct. 20, 1919 at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on October 25, 1919.

Naši zastopniki.

ki so pooblaščenj pobirati naročnino za "Ave Maria", "Glasnik Presvetega Srca Jezusovega", "Edinost", "Koledar Ave Maria" molitvenike in druge knjige ter vse kovine.

OHIO.

- Barberton, Ohio.—Mr. Frank Zupančič, Mr. Joseph Lekšan.
- Newburg, Ohio.—Rev. J. J. Oman, Mr. Jakob Resnik.
- Cleveland, Ohio.—Mr. Frank Suhadolnik, Mr. Anton Strniša, Mr. Joseph Meglich, Mr. Rudolph Cerkvenik, Rev. J. Miklavčič, Mrs. Ivanka Gaspari.
- Bedford, Ohio.—Mr. Frank Stavec.
- Collinwood, Ohio.—Mr. John Mesec.
- Nottingham, Ohio.—Miss Mary Mevzek.
- Lorain, Ohio.—Miss Frances Bombach.

PENNSYLVANIA.

- Ambridge, Pa.—Mrs. Jennie Svegel.
- Beadling, Pa.—Mr. N. Simonič.
- Braddock, Pa.—Mr. Joseph Lesjak.
- Bridgeville, Pa.—Miss Elizabeth Pogačnik.
- Burdine, Pa.—Mr. John Krek.
- Canonsburg, Pa.—Mr. Mihael Tomšič, Mr. John Pelhan, Mrs. Mary Bevc, Miss F. Mohorič.
- Forest City, Pa.—Mrs. Anna Grčman, Miss Mary Svete.
- Johnstown, Pa.—Mr. Andrew Tomec.
- Olyphant, Pa.—Miss Mary Zore.
- Pittsburgh, Pa.—Mr. John Golobič, Mr. J. Bojanc, Mr. Geo. Weselich.
- Steelton, Pa.—Mr. Anton Malesich.
- So. Bethlehem, Pa.—Mr. J. Kodrivšek.

MINNESOTA.

- Gilbert, Minn.—Mrs. A. Preglet.
- Aurora, Minn.—Mrs. E. Smolich.
- Biwabik, Minn.—Mr. Frank Globokar.
- Chisholm, Minn.—Mrs. Barbara Globočnik, Rev. J. E. Schiffrer, Mr. John Strle.
- Ely, Minn.—Mr. Jos. Peshel, Mr. J. Otrin, Mrs. V. Marn.
- Eveleth, Minn.—Mrs. Frances Gregorich.
- Greaney, Minn.—Mrs. U. Babich.
- New Duluth, Minn.—Mr. M. Špehar, Rev. A. Pirnat.
- Rice, Minn.—Rev. John Trobec.
- Virginia, Minn.—Mrs. Rosie Tishel.
- Tower in Soudan, Minn.—Mrs. F. Loushin.
- McKinly, Minn.—Mrs. A. Hegler.

ILLINOIS.

- Aurora, Ill.—Mrs. M. Vesel.
- Chicago, Ill.—Mr. Leo Mladich, Mr. Fr. Koren, Mr. Andrew Glavach.
- Joliet, Ill.—Mr. Marko Bluth, Mr. Jos. F. Muhich, Mr. Paul J. Laurich.
- LaSalle, Ill.—Mr. Frank Mišjak.
- North Chicago in Waukegan, Ill.—Mr. Joseph Drashler, Mr. J. Kosir.
- Springfield, Ill.—Mrs. C. Andrews.
- Bradley, Ill.—Mr. M. Smoley.
- Milwaukee, Wis.—Mr. Steve Hoynik, Miss Mary Mohorko, Mr. J. Jenko.
- Sheboygan, Wis.—Mr. M. Progar, Mr. John Udovich.
- Willard, Wis.—Mr. Frank Perovšek.
- Brooklyn, N. Y.—Mr. Jos. Škrabec.
- Newark, N. J.—Mrs. Johana Mevzek.
- New York, N. Y.—Very Rev Benigen Snoj O. F. M.
- Denver, Colo.—Mr. Jos. Pavlakovič.
- Pueblo, Colo.—Rev. P. Cyril O. S. B., Mrs. J. Meglen.

- Indianapolis, Ind.—Mr. Louis Komlanc, Mr. Frank Markič.
- Thomas, West Va.—Mr. John Lahajnar, Mrs. M. Bulich.
- Calumet, Mich.—Mr. J. Musich.
- Iron Mountain, Mich.—Mr. A. Berce.
- Detroit, Mich.—Mrs. A. Banks.
- Bridgeport, Conn.—Rev. M. J. Golob.
- Frontenac, Kans.—Mr. Martin Chanzel.
- Kansas City, Kas.—Mr. Peter Majerle.
- Dodson, Md.—Mr. Jernej Intihar.
- East Helena, Mont.—Mrs. Frances Ambro.
- St. Louis, Mo.—Mr. John Mihelich.
- So. Omaha, Neb.—Mrs. M. Petrasich.
- Valley, Wash.—Mrs. Mary Swan.
- Rock Springs, Wyo.—Miss Apolonia Mrak, Mr. F. Oblasnik.

ALI VESTE?

da se tu v naši cerkvi sv. Štefana v Chicagi bere vsako nedeljo ena sv. maša za naročnike naših listov in sploh vse, ki na katerikoli način delajo za njih prospeh?

ANTON GORNIK
SLOVENSKI MESAR

Rojakom v Tower in Soudan, Minn., priporočam svojo mesnico. Najboljše blago. Nizke cene.
Tower, Minnesota.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati
Uživajte

SEVERA'S
COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvрни mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S
COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpoč pri glavoboli vsled prehlada

Cena 30 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50.

Za Evropo \$3.00.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci.

ŠTEV. (No) 24.

DECEMBER 15th 1922.

LETO (VOL.) XIV.

NA PRAGU LETA.

erujte li, da stojimo trudni na pragu leta? Sicer je minulo, da sami ne vemo kdaj, a je zato tembolj čutimo. Od ponedeljka do sobote, od jutra do noči se vbijamo, da nasitimo stroje, ki so kakor otroci, vedno lačni. Pride sobota. Drugi uredniki in njih sodelavci v nedeljskem razpoloženju zapuščajo svoje uredniške prostore in delavnice, veseleč se drugega dne, ko si bodo umirili in osvežili svoje živce. Mi moramo takoj na drugo, nič manj utrudljivo in vbijajoče, dušnopastirsko polje. Tako je šlo

dan za dnevem, nedeljo za nedeljo, mesec za mesecem, celo leto, brez miru in brez počitka. Celo pasje dneve, ko človek komaj samega sebe okrog vlačí, si nismo mogli privoščiti nikakega oddiha. Takrat najmanj, ker smo imeli poleg navadnega dela še Koledar na skrbi. Vse to in še razne notranje težave so nam je razrahljale živce. Res, trudni stojimo na pragu 1. 1922.

Toda ko gledamo nazaj, na mesece, ki so pretekli

kakor en dan, ko delamo račune o naših vspehih, ne materialnih, ti so za nas postranska stvar, ampak moralnih, ki so za nas v prvi vrsti merodajni, ko vidimo, da nismo delali zastonj, se nam zdi, kakor da bi bili pravkar s pomirjenimi živci prišli iz kopeli. Če pravimo, da nismo delali zastonj, ne trdimo tega iz kake samohvale. Predobro vemo, da je človek slab sodnik samega sebe in svojega dela. Trdimo na podlagi izjav našega dobrega ljudstva in njegovih pravih voditeljev. Mnogi naši, za blagor ljudstva navnetejši duhovniki, so se izrazili: "Če vi prenehate z apostolatom vašega tiska, nam ne kaže družega, kakor da zapremo cerkve, drugače se nam bodo itak same spraznile." In kaj pravi naše dobro ljudstvo? Kdor bi prebral kupe njih pisem iz raznih naselbin, bi moral, če ni s slepoto vdarjen, priti do spoznanja, da kdor dela proti našemu tiskovnemu podjetju in takih je veliko, tudi v vrstah, kjer bi jih najmanj pričakovali, ta mora biti hudičev zaveznik. Kadar se Ave Marija kaj zakasni, začne deževati pisem, kje je, da je ni, ker jo komaj čakajo. Kadar komu poteče naročnina, pa je ne more takoj ponoviti, ker je v denarnih zadregah, nam takoj piše: "Lepo vas prosim, nikar mi je ne ustavite, bom vse poravnal, poravnala, kakor hitro pridem do potrebnega denarja. Ne morem več biti brez nje." Naravnost ganljivo je, kako mnoge naše dobre žene pri prvih svojih centih, ki jih dobe in pri zadnjih, ki jim ostanejo, mislijo na Ave

Marijo. "Počakajte, prosim," nam piše ena, "ko bom kako kokoš prodala, vam bom precej poslala." — "Potrpite, če je mogoče," nam piše druga, "mož ne dela, družino imam veliko, a upam, da bom, ko bodo kokoši začele nesti, spravila toliko skupaj." — "Tu vam pošljem naročnino za pol leta," nam piše tretja, "več zaenkrat nimam, sem imela bolezen v hiši, bila v bolnišnici" itd. Potem pa pisma mej tujci raztresenih rojakov, od New Yorka do San Francisca, kako so ganljiva. "Že toliko in toliko let nisem slišala besede božje v svojem milem materinem jeziku," piše ena, "Ave Maria je moja edina tolažba, drugače bi mi bilo obupati." — "Tu pri nas je malo slovenskih družin," sporoča druga, "a še te so vse rdeče, našo hišo samo vaši listi še drže pokonci."

Ko prebiramo taka in podobna pisma, ki nam dan za dnem dohajajo, smo prepričani, da ne bi imeli več srca velikega duhovnika Jezusa Kristusa, ki je nekdanj rekel: Množica se mi smili, ne bi bil več pastirji, ampak najemniki, ako bi odložili peresa in dopustili, da ti naši zlati in zvesti v puščavi ameriškega brezverstva lakote konec vzamejo, ali da jih zgrabljivi volkovi raztrgajo. Ne tega ne moremo, ne smemo dopustiti in, kolikor je v naši moči, tudi ne bomo dopustili. Ako bo hudič s svojimi agenti, po božjem prepuščenju, res tako močan, da nam bo potrgal peresa iz rok in ustavljal pisalne in druge stroje, na kar s polno paro dela, bodi. V tem slučaju bomo mi našemu ljudstvu lahko polagali račun o svojem delu, v svesti si, da smo več delali zanj, kakor smo bili dolžni, ker smo delali preko svojih moči in v škodo svojemu zdravju. Kako bodo polagali račun tisti, ki rujejo proti našemu podjetju, naj gledajo sami. Mi jim na pragu leta odpuščamo, kar so nam žolčnatega natočili v naše čaše. Na pragu novega leta jim pa tudi že naprej odpuščamo vse, kar imajo še grenkega pripravljene za nas. Samo na to naj gledajo, da kri krvavečih src našega ljudstva ne pride nadnje, kakor nad Jude kri Kristusova.

Predno pa obrnemo pogled naprej in prestopimo prag novega leta 1923., nas veže prijetna dolžnost, da se kar najprisrčneje zahvalimo vsem, ki so bili v preteklem letu z nami in za nami. Pred vsem smo dolžni hvale in zahvale našim požrtvovavnim dopisnikom, ki so nam tako nesebično pomagali pripravljati ljudstvu zdrave in tečne hrane. V prvi vrsti prisrčni: Bog povrni! našemu zvestemu in plodovitemu Rev. John Smoley, ki je bil tudi v preteklem letu steber Ave Marije. Za tem prav lepa hvale Rev. George M. Trunku, ki nas je in nas bo še vodil sicer po koroškem križevem potu, kateremu bo pa prej ali slej sledilo veselo vstajenje. Zadnje čase se nam je pridružil še Rev. John Miklavčič, ki ga prisrčno pozdravljamo v našem krogu, v upanju, da nam bo tudi v bodočem letu ostal zvest. Ne smemo pozabiti naše dolgoletne zveste sotrudnice M. Elizabeté, katere krasne pesmi ce nam done na uho, kakor sladki večerni Ave raz naših

lepih gričev z Marijino krono. Tudi ona nas v prihodnjem letu gotovo ne bo pozabila, čeravno pravi pregovor: Inter arma silent musae. Kjer orožje rožlja, kakor po Evropi še vedno, tam pesnik ni doma. Tudi naš Rev. Evstahij Berlec nam je rad katero zapel in nam jo bo gotovo tudi v prihodnje. Saj o njem ne velja, kar poje Stritar:

Oj pesnik peti se ne sili
in če se siliš pesem bo
nerodna, da se Bog usmili.

Ne, o njem velja, kar piše ist in naš sivolasi pesnik, ki je pravkar izpel svojo labudnico

Iz srca naj ti pesmi vro.

Rev. Evstahiju res kar vro iz srca, ker on jih dela kakor za "špas."

Nehvaležni bi bili, ko bi se na pragu leta ne spomnili naših vnetih in požrtvovavnih zastopnikov in zastopnic. Naj imenoma omenim samo potovalnega zastopnika Mr. Mladiča, ki je kakor rojen za to. Njemu se imamo zahvaliti, da je število naročnikov zadnje leto tako poskočilo. In navdušenega Mr. F. Zupančiča. Bog jima daj zdravje, da bi mogla tudi v prihodnjem letu to težko, a hvaležno delo, z istim, ali še lepšim vspehom nadaljevati. Pa naši krajevni zastopniki, oz. zastopnice, koliko hvale smo jim dolžni. Ko so prišli zvečer izdelani z dela, so, mesto da bi se odpočili, hodili okrog, pobirali naročnino, agitirali za list in pri tem od nasprotnikov morali marsikako grenko požreti. Bodi jim na pragu starega leta izrečen naš stari "bohlonaj."

Sploh vsem in vsakemu posameznemu, ki je kaj storil za razširjanje našega Marijinega lista naša prisrčna zahvala in obilo milosti na priprošnje nje, za katere slavo in čast vsi skupaj delamo.

Zdaj pa vsi skupaj z istim in če mogoče še pomnoženim navdušenjem čez prag novega leta. Ne vemo kaj nam bo prineslo. Oblaki, grozeči in bobneči se zbirajo nad nami. Nišo prvi in niso zadnji. Nad dobro stvarjo so vedno viseli in ji grozili s strelo in točo. Toda kar je rekel sv. Atanazij o svoječasnem preganjanju kristjanov, velja tudi tukaj. Oblak je, ki bo mimo šel. Šli so drugi, šel bo tudi ta, če pa švigne strela iz njega, zna zadeti tiste, ki jih kopicijo nad nad našimi glavami. Potem bo zopet solnce posijalo, ki je takrat še lepše, ko se pokaže izza oblakov.

Končno vsem skupaj in vsakemu posebej:

**NEBEŠKEGA MIRU POLNE BOŽIČNE
PRAZNIKE!**

**BOŽJEGA BLAGOSLOVA IN SREČE BOGATO
NOVO LETO!**

Uredništvo.

Jezus Kristus.

Rev. John C. Smoley.

(Nadaljevanje.)

IN BESEDA JE MESO POSTALA.

Nobene besede nam niso tako znane, kakor te, ki jih dan za dnem izgovarjamo pri angelskem češčenju in poklekamo pri njih. Posebno na Božič jih molimo prav goreče: "In Beseda je Meso postala!" Spolnilo se je, kar je presveta Trojica že v davni večnosti odločila, spolnilo se, kar so proroki napovedovali vedno jasneje in jasneje; ko so se dopolnili časi, stopil je Sin Božji na zemljo in združil v svoji božji osebi božjo in človeško naravo.

1.— Jezus Kristus je resnično človek, kakor je resnično Bog. Kot takega so ga poznali tisoči in tisoči, ki so ga videli potovati po pokrajinah palestinskih. Skozi trideset let je kazal le svojo človečnost. Kot dvanajstletnega dečka občudovali so ga vsi zaradi njegovega znanja. Na to svojo človečnost je vedno polagal tako važnost, da so se Judje začudeno vpraševali, ko je javno nastopil s čudeži: "Ni li to tesarjev sin?"

Da, Jezus Kristus je bil pravi človek, zato nič človeškega na njem ne pogrešamo. Z veselimi se je veselil in radoval na ženitnini; sočutje je imel z materjo-vdovo v mestecu Najmu, ko je zgubila svojega edinca; jokal je z Marto in Marijo ob zgubi njunega brata; žalosten je bil nad nehvaležnostjo Judežev; tresel se je v vrtu Getzemani pred smrtnimi britkostmi; potrj je bil na križu vsled zapuščenosti od Boga. "V vsem je bil nam podoben, izvzemši greh." Zato so pa ljudje zadobili tako zaupanje v njega. Saj je skusil vse, prešel je vse, povišanje in vse ponižanje v življenju; pozna življenje in njegove britkosti. Zato pa zna — — to pa samo On — — tako dobro svetovati, tako srčno tolažiti. On ima sočutje z nami grešniki.

Res, sedaj še le prav spoznamo celi čar božičnih praznikov. S svojim včlovečenjem in rojstvom je Gospod tako neskončno povzdignil človeško naravo. Bog ni sam o sebi mislil tako visoko, da ne bi vzel človeške narave na se, z vsemi njenimi slabostmi in bedo. Postal je človek kakor ti in jaz! Smo ljudje kakor je On sam! Je li še kaj, kar bi moglo vzbuditi v nas tak plemenit ponos in resnično zaupanje v nas same, kakor ravno ta misel: Bog je postal človek? Ničesar drugzega ni! In vendar se danes tako pogosto in tako rado govori, kako se je povzdignil človek s svojimi iznajdbami in izumi, s katerimi zmaguje nad naravo in njenimi silami. Za Njega pa, ki nas je vsled svojega lastnega ponižanja res tako visoko povzdignil, nimajo drugega kakor besede obžalovanja, da ne spada več v našo dobo "prosvete in napredka!" Marsikak svobodomiseln teolog je hotel vstvariti krščanstvo brez Kristusa. Z vso resnostjo se

vprašujejo, spada li res Kristus v evangelij. Vidijo v njem edinole človeka. To je seveda napačno. Zato pa ti, ki v njem spoznavajo Boga-človeka, toliko globlje čutijo, da se mora človeška narava edinole njemu zahvaliti za svoje dostojanstvo, povišanje in čast.

2.— Kristus se je včlovečil iz Marije Device. Ni mogoče misliti na včlovečenega Sina, ni mogoče praznovati Božiča, da ne bi slavili tudi Marije. Kot mati je in bo vedno tesno združena z njim kakor nikdo drugi. In če se klanjamo Detetu, častimo i Marijo. Otrok in mati sta v tesni zvezi. Svet je vedno tako mislil. Če obiščeš prijatelja ali prijateljico, ne pozdraviš li tudi njihove matere? In če se je povzdignil mož iz preproste hiše visoko, ni li povzdignjena z njim tudi njegova mati? Se li ne razume to samoobsebi? In vendar jih je toliko, ki nočejo Marije častiti!

Ne gre tu za vprašanje uljudnosti. Gre za Kristusovo čast. Drugoverci sicer trdijo, da ravno radi tega ne morejo odobravati katoliškega Marijinega češčenja. Mi vsi vemo in verujemo, da je Kristus edini, ki nas je povzdignil iz prahu, nas odkupil in nam nebesa zopet odprl. Njegova čast je torej nad vse! "V njegovem imenu naj pripogibajo kolena vsi: v nebesih, na zemlji in pod zemljo. Njemu se morajo klanjati vsi angeli božji."

V tem oziru nasprotnikom ne ugovarjamo. Toda kedo bo pa trdil, da trpi Kristusova čast, če častimo njegovo mater? Je li mogoče na svetu, da bi trpel na ugledu sin, ki je povzdignil celo rodbino, če spoštujemo njegove stariše? V našem slučaju vsaj kaj takega ni mogoče. Če ima človeški sin zahvaliti svojo mater za svoje telesno življenje, nima Kristus v posebnem pomenu ničesar zahvaliti Mariji, ampak ravno ona Njemu vse. On jo je vstvaril, On jo je od večnosti sem izvolil za svojo mater, za to dostojanstvo jo je okrasil z vsemi milostmi. Ne smemo presojati razmerja med Kristusom in Marijo, kakor presojamo običajne rodbinske razmere.

Ker je pa to razmerje med materjo in otrokom tako, da mu ni enakega, nikakor ne trpi radi tega Sinova čast, če častimo njegovo presveto Mater. Če spoštujemo, častimo mater, ki se klanja svojemu lastnemu otroku, ne prehaja li vse to češčenje na sina samega? In v resnici je temu tako. Pogled na Marijo, ki z vso gorečnostjo časti svojega Sina, vzbudil bo tudi v nas hrepenenje, da bomo toliko gorečneje Sina častili, da bomo velikost tega Sina razumeli. Ona ga vidi pred seboj malega, slabotnega, in vendar se klanja pred njim in ga moli. Nosila ga je še pod svojim srcem, pa je že pokazala, kako mu je

hvaležna: "Ozrl se je na nizkost svoje dekle, glej, odlej me bodo blagrovali vsi rodovi." To niso bile besede napuha in prevzetnosti, ampak besede najgloblje, najbolj žive vere v Njega, ki je v njej prebival. Slavi in hvali Boga, "ker ji je storil velike reči On, ki je mogočen, in ki je sveto njegovo ime."

Kdor ima le nekoliko razuma za ginljivo ponižanje vsemogočnega Boga k revni nazareški devici, ta bo s

hvaležnim, ginjenim srcem pozdravljal Marijo: "Češčen na bodi, o Kraljica, nebes in zemlje Ti gospa!"

Spodbujala ga bo k njenemu češčenju naša lastna slabost, naše lastne potrebe. Marija ima v naročji Gospoda sveta, od katerega prihaja vse dobro. Z njim je prejela oblast nad vsemi milostmi. Resničen, zvest prijatelj, ne bo odrekel prošnje, če je pravična in poštena. Zato se pa z zaupanjem zatekajmo k tej Materi in molimo: "Pod Tvojo pomoč pribežimo, sveta Božja Porodnica!"

Temelj družinske sreče.

(Božično premišljevanje.)

Rev. J. C. Smoley.

Nobena letna doba nam krasnejše ne kaže sreče in blaženosti rodbinskega življenja, kakor ravno božični prazniki. Člani družine, ki morajo vsled svojega poklica živeti v kakem tujem kraju, proč od svojih dragih, hite o božičnih praznikih domov, da bi v družinskem krogu preživeli te praznike. Ti pa, ki stojte osamelost v svetu, ki nimajo družine, ki nimajo sorodnikov, ki nimajo prijateljev, nikoli tako ne občutite te osamelosti, kakor ravno o božičnih praznikih. V duhu hite v svoja mladostna leta. V duhu se radujejo in veselijo nad spomini svojih mladih dnij, ko so bili še otroci in se s svojimi stariši in sorodniki veselili sreče božičnih praznikov.

Družinska sreča! Kaj pač razumemo pod tem? Razumemo pod tem notranje soglasje vseh članov družine, mejsebojno odkritosrčno ljubezen, ki je pripravljena za največje žrtve, razumemo edinost v mišljenju in čutenju, razumemo mir in pokoj, ki se poraja iz te ljubezni in edinosti, mir in pokoj, katerega ne prežene nikaka nesreča ali pomanjkanje. Posebne vrste cvetke je družinska sreča. Ne potrebuje pozemskega bogastva. Ravno v prav ubožnih družinah se pogosto najlepše razvija, v palačah, v hišah bogatašev ne more vspevati. Kje je družinska sreča krasnejše cvetela, kakor ravno v revni hišici v Nazaretu, kje jo je Mati božja Marija negovala? Za rodbinsko srečo ni po-

treba nobene teh reči, katere smatra svet za podlago in temelj sreče, kakor so n. pr. rojstvo, visoka služba, učenost, olikanost, svetna slava itd. Prava družinska sreča zahteva en sam pogoj, brez katerega ne more rasti in ne more vspevati, in ta pogoj je trdna vera v Boga in življenje po veri.

Zakaj je v naši dobi tako malo srečnih družin? Zakaj nahajamo v ta ko mnogo družinah mesto sreče, ljubezni, miru, le sovraštvo in večne prepire? Zakaj zapušča mož ženo ali žena moža, zakaj otroci v domači hiši nočejo ničesar vedeti? Zakaj pozabljajo otroci na svoje stariše in jih puste v revščini in pomanjkanju, da morajo pogosto dobrodelni zavodi, usmiljena srca tujcev za nje skrbeti? Pravi in edini vzrok je pomanjkanje vere v Boga, ker izginja verski duh v današnji družbi.

Včasih to ni bilo tako. Dokler je še v družinah vladal in vel verski duh, dokler je živela pod našimi strehami še trdna vera v Boga, dokler se je družinsko življenje ravnalo po božjih zapovedih, bila je družinska sreča običajen gost v naših hišah. In socialne razmere so bile takrat slabše, kakor so pa dandanes. Reven človek ni bil nikakor zavoran proti raznim nezgodam in nesrečam človeškega življenja. Delavec ni dobival nikakih podpor, če je bil brez dela, če se je ponesrečil, če je zbolel ali obnemogel, ni bilo nikakih zavetišč, ni bilo bolnišnic,

ni bilo sirotišnic, kjer bi bili starejši ljudje ali pa otroci našli svoje zavetje. Revez se je revno preživljal, dokler je mogel delati; ko je opešal ali če je prišel ob delo, trpel je največje pomanjkanje. Če se je ponesrečil, ni nikdo za njega skrbel. Usoda sirot je bila nad vse žalostna. In vendar je bilo takrat več družinske sreče, kakor pa je je dandanes.

Pravijo, da pomanjkanje in revščina uničujeta družinsko srečo. To je le tam res, kjer ni prave vere. Bile so in so družine, ki so trpele največje pomanjkanje, vendar družinska sreča iz njih ni izginila. Nesreča, pomanjkanje je njihovo mejsebojno ljubezen in požrtvovalnost bolj utrdilo, kakor bi jo bila sreča in izobilje. Bile so krščanske matere, ki so vdovele, delale nad svoje sile, da bi preživile svoje številne otroke, zraven so pa imele še vedno dovolj časa, da so svoje otroke pošteno odgojevale. Bili so plemeniti očetje, ki so po smrti svojih žen ne samo vestno vršili svoj poklic, zvesto opravljali službo, po službi pa vedno še imeli dovolj časa, da so poskrbeli za red v domači hiši. Bili so otroci, ki so s svojimi slabotnimi ročicami preživljali bolne matere, taki otroci jako redki!

Poglejmo pa sveto družino v Nazaretu! V revni hišici stanujejo Jezus, Marija in Jožef. Težko je delal sv. Jožef, da bi preživel svojo dru-

žino. Pomanjkanje je le pogosto potrkalo na duri. Tudi brez žalosti in nesreč ni bila sveta družina. Spomnite se le, v kakšni revščini so bili, ko se je rodilo božje Dete! Niti najbolj potrebnih stvari niso imeli. Niso imeli stanovanja, niso imeli živeža, niso imeli potrebnega perila za novorojeno detice. In vendar ni nobena kraljeva palača, noben dom bogatašev imel v sebi toliko družinske sreče, kakor jo je imel v oni skrivnostni noči ubogi betlehemski hlevček in pozneje ubožna hišica v Nazaretu. Lahko rečemo, da je ravno v tem trenutku, ko se je rodilo božje Dete, stopila z Njim na zemljo i prava družinska sreča, katere svet do takrat ni poznal, in katefa od te dobe prebiva le tam, kjer vlada vera v Sina Božjega, kjer se njegove zapovedi zvesto spolnjujejo.

So sicer družine, kjer vlada ljubezen, sloga, mir, družine, katere smatra vsakdo za srečne in vzorne, dasi verski duh pri njih ne vlada. Toda tam, kjer vlada sreča in mir le zato, ker družina ne trpi nikakega pomanjkanja, ker so vsi zdravi, ker se jim — — kakor pravimo — — — “dobro godi,” tam še ne moremo govoriti o pravi družinski sreči. Ti temelji, na katerih sloni taka družinska sreča, so jako slabi. Kaj, če pride taka družina naenkrat ob premoženje? Če pride naenkrat bolezen? Če pridejo ob veljavo pri ljudeh, ali če jih zadene kaka druga nesreča? Kdo je porok, da bo i pri teh nesrečah družinska sreča ostala, da se ne bo spremenila naenkrat v največjo žalost in obup? Kjer ni trdne podlage, tam se o pravi in stalni družinski sreči ne more govoriti. Tudi na sveto Družino je prišlo marsikatero trpljenje. Beg v Egipt pred krvoločnim Herodom je bil gotovo težka preskušnja njihove družinske sreče. Težka, nevarna pot z malim otrokom po neznanih krajih, skupno bivanje z neprijaznimi ljudmi, težkoče radi prehranjevanja, domotožje itd. so bili gotovo hudi udarci za sv. Družino. Toda kljub vsemu temu je ostala družinska sre-

ča pri nji in jim bila plačilo za razne neprilike in težave.

Toda preskočimo celo zasebno življenje sv. Družine, kakor so storili to evangelisti, do one dobe, ko je začel Kristus javno učiti. V tej dobi sv. Jožef ni bil več pri življenju. Od cele sv. Družine je v nazaretski hišici ostala edinole Mati Božja. V spremstvu pobožnih žen je pogosto spremljevala svojega Sina na njegovem potovanju. Nikoli ga ni zapustila. Še po križevi poti je šla z Njim in stala pod njegovim križem. Ko so ga bili apostoli zapustili, ko ga je nehvaležno izraelsko ljudstvo preklinjalo in se norčevalo iz njega v njegovih bolečinah, ga ona ni zapustila, ampak zvesto ostala pri njem. Njena bolezen je bila grozna, nezmerna, toda še večja in silnejša je bila njena ljubezen. In

Božji Sin ni pozabil svoje Matere, ko se mu je bližala smrt, ko je hotela duša zapustiti njegovo izmučeno telo. “Glej, tvoj sin!” je rekel Materi; “Glej, tvoja Mati!” se je obrnil k svojemu ljubljenu učenca (Jan. 19, 27.) Kakšna ljubezen in zvestoba med Sinom in Materjo! Niti najhujše bolečine, niti najkru-tejše muke je niso mogle iztrgati iz src!

Temelj družinske sreče je trdna vera v Boga in življenje po veri. Če pride nad družino še tako trpljenje, če mora trpeti še tako pomanjkanje, v trdni veri v Boga najde moč in tolažbo v vseh križih svojega življenja. V družini, ki trdno veruje v Boga, ki živi po zapovedih božjih, se morda pogosto oglašajo: pomanjkanje, revščina, žalost, bolezen, toda ljubezni, edinosti, po-

žrtvovalnosti v družini uničiti vendarle ne morejo.

Duh sedanje dobe pa ni ravno posebno naklonjen družinskemu življenju in družinski sreči. Vere ne spoštujejo in ne cenijo, napadajo jo v brezverskem časopisju, norčujejo se iz vere po shodih, iztrgali bi jo radi iz srca otročičem. Svetosti zakona nočejo priznavati, smatrajo ga za navadno pogodbo, norčujejo se iz njega. Neločljivost zakona je ljudem brez vere in vesti težko breme, zato jim je ljubši civilni zakon, kateri se da kaj lahko zopet ločiti. V družini, ki temelji na tako krhki podlagi, ni mogoče govoriti o družinski sreči. Zato imamo toliko uničenih družin, zato toliko ločitev zakonov!

Ob takih razmerah je dolžnost družin in teh, ki si hočejo ustanoviti svoje lastno ognjišče, da si sami položijo pravi temelj za družinsko srečo. Vedi Kristusovi morajo odpreti svoj dom, kakor so Mu prej odprli svoje srce. Oče, mati in otroci se morajo krepčati z molitvijo. Z molitvijo in sicer s skupno molitvijo se morajo krepčati za vsakdanje delo in je tako posvečevati, z molitvijo morajo sedati k mizi in z molitvijo vstajati od mize, z molitvijo naj končavajo svoje vsakdanje delo. Toda duša potrebuje še močnejše hrane, kakor pa je vsakdanja molitev. To je pogostno sv. obhajilo, redno obiskovanje nedeljske božje službe in pridig. Toda žalibog ravno na ta sredstva in pripomočke družinskega življenja v naših družinah prepogosto pozabljajo. Zemarjajo vsakdanjo molitev, zemarjajo žalibog i nedeljsko službo božjo. Kje naj potem najde duša silo in moč, da bo premagovala križe in težave. “Ne samo od kruha živi človek, ampak od vsake besede, ki prihaja iz ust božjih,” je rekel Jezus skušnjavcu (Mat. 4, 4.). Kako skrbne v marsikateri družini za vsakdanji kruh, toda na duhovnem kruhu je pa veliko pomanjkanje. Zato so bolni na duši, mnogo jih spi (duševno)” (I. Kor. 11, 30).

LILIJA IZ RAJA.

K.

Kako se je veselilo Marijino materino srce prihoda svojega sina! Še enkrat in zadnjikrat pred njegovo smrtjo bosta skupaj v domači hišici, v hišici, kjer sta preživela skoraj dvajset let skupnega, srečnega, nebeškega življenja. Koliko sladkih nebeških trenutkov sreče in blaženosti sta tukaj preživela, o katerih ve samo nebeški Oče in njuni srca. Sedaj pride zadnjikrat za dalje časa domov. Zadnjikrat bosta najboljši sin in najboljša mati nekaj dni skupaj preživela. Kako se je materino srce veselilo zadnjega prihoda Jezusovega v domačo hišico, k svoji materi. O, saj potem, potem bo šel nazaj v svet, nazaj na svoje težko delo, ki se bo končalo . . . na križu!

Materino srce je vstrepetal pri tej strašni misli.

V take misli je bila Marija zatopljena nekega popoldne v svoji sobici, ko se vrata narahlo odpro in v hišo stópi — Jezus.

"Pozdravljena, mati!"

"O, pristrčno pozdravljen, Sin!"

In dvoje ljubečih se src se je objelo.

"Sosedje te že težko pričakujejo," rekla mu je Marija.

"Tako?"

"Da! Toliko so že čuli o tvojih naukih in delih po deželi, da si žele, da bi tudi tukaj storil kak čudež."

"Pa resno žele videti čudež, da bi verovali?"

"Različno govore. Čula sem, so-

seveda mi je pravila, da je njen mož rekel, da ne verjame ničesar, kar čuje o Tebi, da je vse sleparstvo, da ljudstvo po mestu splošno tako misli."

"Nihče ni prerok v domačem kraju," rekel je žalostno Jezus in videlo se mu je, da ga srce boli.

In res se je kmalu razneslo po celem mestu: Jezus je tukaj!

"Toliko sem že čul o njem," rekel je star sosed na ulici, "kako dela čudeže, kako visoke nauke uči. Toda od kod ima vse to? Saj ga poznamo! Tu je rastel med nami?"

"Govoril sem s človekom, ki je slep rojen, pa ga je ozdravil," trdi nekdo.

"Bil sem priča v Kafarnaumu, kako je veliko bolnikov ozdravil. Samo roke je polagal na nje, pa so vstajali zdravi iz svojih postelj! Vse ljudstvo je bilo presenečeno. Kaj takega še ni videlo!"

"Ako je res kaj več, kakor smo mi ostali, zakaj ne pokaže najprej tukaj doma, med nami?" pravi rabin, ki je prišel ravno mimo in čul ta pogovor.

"Saj je prišel sedaj domov," odgovori prejšni sosed.

"Ga bo treba obiskati in nekoliko poizvedeti, koliko je na vsem tem resnice!"

"Srečni ste Nazaretčanje, da imate takega moža v svoji sredi," pravi mož iz Kafarnauma, ki je bil tukaj v gruči med ljudmi, ki so se o tem pogovarjali.

"Ne bom se prenačlil," pravi rabin, "vsako tako novo stvar treba sprejeti z veliko previdnostjo. Mi poznamo tega Jezusa in vemo, da je samo sin tesarja Jožefa."

Take in podobne govoriče so krožile po mestu celi teden. Ljudje so bili najrazličnejšega mnjenja o Jezusu. Nekateri so bili prepričani, da je prerok. Vendar teh je bilo malo. Velika večina je le vedno povdarjala, da ga pozna, kdo je, da je samo tesarjev sin, da toraj ni nič več in nič manj, kakor so vsi drugi moški. Kar se je govorilo o njem, koliko čudežev je že storil, to so nekateri verjeli, drugi so pa trdili, da je vse le sleparija. Vendar so vsi radovedno čakali, kaj bo naredil v domačem mestu. Ali je prišel samo na obisk k svoji materi? Niso ga veliko videli zunaj na ulici. Tudi na domu si ga niso upali obiskati.

Tako je prišel sobotni dan. Kakor vsako drugo soboto, se je tudi to pot zbralo veliko ljudstva v shodnici. Še več jih je prišlo, kakor drugače. Ko se je izvedelo, da je Jezus doma, so bili prepričani, da bo prišel v shodnico. Pričakovali so v shodnici nekaj posebnega. Nekoliko jih je pa že jezilo, ker se je Jezus le doma držal, da ga niso veliko videli in ga niso mogli mnogo izpraševati. "Prezira nas!" so rekli. Posebno pismarji in farizeji so bili užaljeni.

Ko so bile v shodnici končane običajne molitve, na presenečenje

vseh Jezus res vstane in da zname-nje, da bi danes rad on čital sveto pismo in je razlagal. Seveda so mu takoj z veseljem ustregli in rabi-nec mu je dal knjigo preroka Iza-jija.

Jezus mirno vzame knjigo v roke, jo odmota in začne čitati: "Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil in me poslal oznanjat evan-gelij ubožcem, ozdravljat potrta srca, oznanjat jetnikom odpusčanje in slepinj spregled, izpušcat zati-rane v svobodo, oznanjat milostno leto Gospodovo in dan povračila."

Tu se za trenutek ustavi. Potem zvije knjigo nazaj, jo da služabniku in sede.

Oči vse množice so bile obrnjene vanj. Vse je bilo tiho, da se je ču-lo le zadrževano dihanje. "Kaj bo sedaj-le povedal?" to vprašanje se je videlo na obrazu vseh.

Njegova mati je bila tudi v sina-gogi in srce ji je trepetalo pri vsem tem, ker je opazilo veliko nezaup-nost, da, mrznjo so-meščanov do Jezusa. Ta tihota ji je pomenjala razburjenje, ki vlada v vseh srcih. Kaj bo sedaj?

"Danes je dopolnjeno to pisanje v vaših ušesih!" pravi slovesno Je-zus in potem začne z mogočnim gla-som razlagati besede, katere je či-tal, kako se vse nanašajo na Mesi-ja, kakšna bodo dela, katera bo vr-šil, in po čem ga bodo spoznali. Pri tem se je pa skliceval nase in na svoje dela in na svoje nauke in se predstavil svojim rojakom kot ob-ljubljeni Mesija.

Čudovit utis je naredil govor Je-zusov na vse navzoče. Niso se mog-li ubraniti vpljiva njegovih besedi. Pretresle so jim mozeg in dušo, da-si so bile polne miline. "Odkod je njemu vse to, so se vprašaje spo-gledavali, saj se ni nikjer učil, saj je bival med nami skoraj 30 let kot preprost tesar?" Da, kot preprost tesar, to jih je motilo. Vse njegove besede so bile dobre. Vsi so bili pre-pričani, da ima prav, priznali bi ga bili za Mesijo, — — — pa: "Saj ga poznamo! To je samo tesarjev sin!"

Jezus jih pusti za nekoliko časa, da si izmenjajo svoja mnenja. Slednjič vstane stari meščan in pravi zanič-ljivo: "Ali ni ta Jožefa, tesarja sin? Ali se ne imenuje npegova mati Ma-rija? In njegovi sorodniki Jakob in Jožef in Simon in Juda? in njegove sorodnice ali niso vse pri nas? Od kod ima toraj vse to?" — Na obra-zu se mu vidi razočaranje in neje-volja. In vse ljudstvo se je pohuiše-valo nad njim. Mesija, da bi bil ta Jezus? Ta berač? Ta reven tesar, katerega so poznali? Naka! "Vara nas!" pravi nek glas precej glasno. Nekaj jih še omahuje. Ne ve, kaj si naj prav za prav misli. Počakajmo, morda bo naredil kak čudež, meni nekdo.

Raztužen gleda Jezus v ta never-na srca svojih rojakov. Materi tam v kotu kapajo solze iz oči. Kako bi želela, da bi ga pred vsem mesto

Nazaret sprejelo kot svojega Odre-šenika in se okoristilo z milostjo, katere je bilo deležno pred vsemi drugimi mesti! Toda ne! Zastonj! Napuh je stopil pred dušne oči te-ga ljudstva in jih zatemnil. Da bi bil tak berač, tak preprost človek njih Mesija? Naka! Tega pa že ne! Po sinagogi je vse šumelo, vedno bolj in bolj. Jezus mirno sedi in molči ter pusti ljudstvu, da razvi-ja svoja čustva, da si izbira med dobrim in slabim. Pred nje je po-stavil odrešenje. Prišel je med nje, da tudi nje pridobi. Prišel je, da tu-

di nje poduči. Naj se ljudstvo samo odloči. Ko pa le ni bilo odgovora in je hrup naraščal, Jezus zopet vstane in poskusi še s svarilom pri-dobiti ta srca. "Pač mi poročete zna-ni pregovor: Zdravnik, ozdravi sa-mega sebe. Kar smo slišali, da si de-lal v Kafarnaumu, delaj tudi tukaj v svoji domovini. Toda resnično vam povem, da je bilo mnogo vdov v dnevih Elija proroka v Izraelu, ko je nastala lakota po vsej deželi, pa k nobeni izmed njih ni bil poslan Elija, le v Sarepto na Sirskem k vdo-veli ženi. Tudi gobavih je bilo mno-go za preroka Elija v Izraelu, pa nihče teh ni bil očiščen, marveč sa-mo Naman Sirec."

Ljudstvo je razumelo svarilo. Ra-zumeli so te besede, da jim očita ne-vero, in da zato ne more narediti med njimi čudežev, ker ne verujejo, kakor Izraelci niso verjeli Eliju. To jim je bilo pa preveč.

Kakor en mož so se z velikans-kim krikom dvignili vsi, si mašili svoja ušesa in kričali: "Ven ž njim! Ven ž njim!"

Jezus je mirno vstal in čakal, kaj bodo naredili.

Marija je zatrepetala v kotu, kaj bo sedaj in solze so se ji ulile.

Toda le za trenutek je še ostal mir. Potem pa so zgrabili Jezusa in ga vlekli ven iz shodnice.

"Ubijmo ga!" so kričali nekateri. "To je nesramno, da nas bo tak be-rač učil in nam očital nevero!"

"Pahnimo ga v prepad," zakliče slednjič nekdo.

"V prepad ž njim! V prepad ž njim!" zakriči množica vse vprek. In res ga peljejo ven iz mesta proti robu gore, na katerem je bilo sezi-dano njih mesto.

Ko je vsa množica odšla iz shod-nice z velikanskim krikom proti ro-bu gore, odšla je tudi prestrašena mati v velikanskem strahu iz shod-nice.

Ogledala za ženske.

Pri Lurški Materi.

Rev. John Miklavčič.

(Dalje.)

Videl sem tudi oni prostorček, kjer je bila posoda s sv. Rešnjim Telesom, katero je sv. Klara vzela in nesla na zid, pod katerim je bilo vse polno Saracenov (Turkov), ki so hoteli zavzeti samostan, oskruniti sv. device in jih nato pomoriti. A sv. Klara je zaslišala glas iz nebes:

"Jaz vas bom vedno varoval!" Nato so Saraceni postali zmešani in so jeli na vse plati bežati. Oni pa, ki so poskušali preplezati zid, so oslepeli in popadali v globočino.

Šli smo do samostane sv. Klare na West Parku in pogledali krasne nasade. Ker je bilo silno vroče, so otroci okrog in okrog hiše iskali vode. Slednjič smo dobili na enem vogalu vodo in tudi skledico. Ker je bilo otrok veliko in je vsak hotel prvi žejo ugasiti, sem komaj red naredil.

Z menoj vedno hodi učenec VI. razreda, John Lunder, on zna dobro slovensko in angleško, je priročen in neke vrste "bas" pri izletih šolarjev. Letos o velikih počitnicah smo večkrat šli v Gordon Park in od ondi na 105. cesto Superior. Ker smo dolgo časa hodili, so otroci, zlasti manjši, začeli tožiti, da so lačni. Rekel sem jim, naj le urno gredo in na 105. cesti bomo poiskali peka. Prišedši tjekaj, sva šla jaz in Lunder v trgovino in kupila razne vrste kruha. Mož je bil vesel, ko je videl pred prodajalno množico otrok in na prigovarjanje Lundra je dal polovico ceneje kruha kot drugim. "Za povrh" je nam dal še 25 zavitkov "čokolade." To je bilo veselja, radostni smo se vrnili v park. Otroci so posedli po travi in nato je Lunder in par pomočnikov jelo razdeljevati kruh, ravno tako, kot se bere v evan geliju o nasičenju 5000 mož; samo mal razloček je bil med onimi možmi in našimi šolarji, onim je ostalo še 12 košev krušnih ostankov, naši šolarji so pa prav do zadnje

drobtinice vse pojedli. Iz tega razvidite, da je Lunder moja desna roka.

Torej vodo smo dobili. A pri toliki množici se mora red napraviti, Povem Lundru, da naj otroci stopijo v vrsto, on naj pa deli vodo. Takoj je bil red. Par šolarjev se napije. A šment, kaj pa je? Voda začne kar bruhati iz cevi. Ustrašili smo se. Cev, dovodnica je počila. Zaskrbelo nas je, kaj bo sedaj. Vode vedno več, že je tekla pri zidu v spodnje prostore samostana. Kar pustiti in oditi ni kazalo. Ker za dovoljenje nismo prosili, sesetre niso nič vedele, kakšni ljudje se sučejo okoli samostana in delajo škodo. A Lunder pravo pogrunta: Gospod pojdiva na "porto" pravi in povejte Vi sestri, kaj se nam je pripetilo. Pozvonim. Neka sila prijazna sestra pride. Jaz ji povem, kaj smo naredili. Sestra gre, pogleda in pravi: Ni nič hudega, zaprla bom vodo in dobro bo. Za njo in samostan je bilo to res dobro, da voda ni zalila spodnjih prostorov, a nam ni bilo s tem nič pomagano. Žejni smo prišli in žejni smo žalostni odšli. Ne, kar tako pa tudi ne odidemo. V obližju je bila velika jablana. Jabolka tudi malo potolažijo žejo. Ker jih je polno ležalo po tleh in ni bilo nobenega psa, da bi nas zasledoval in podil, smo pobrali vse kar je ležalo na tleh, se po francosko poslovlili od samostana in parka in hajdi v nasprotno stran, kjer je materna hiša sester sv. Jožefa. Sestre sv. Jožefa so kaj praktične. Kdo bo zidal samostan sredi tovarniškega Clevelanda! Pojdimo raje daleč ven iz mesta, kjer ni tovarn, ne prahu, ne smradu in kjer je polno gozdov. Postavile so si krasno hišo, pokupile v okolici ves svet in vse gozde in so zgradile poleg glavne zidane hiše najmanj 10 lesenih hišic, zasadile sadno drevje in da bodo imele tudi sigurno, pristno vino, za sv.

maše, zraven pa še kak sveži grozd za priboljšek, zasadile so tudi žlahtno vinsko trto.

Okolica je krasna in ljubi mir tukaj vlada. Široka, črno posuta cesta vodi do glavne hiše. Priredile so svet pred hišo kot park. Sredi tega stoji mogočen kip sv. Jožefa. Obstali smo ob kipu in se nismo upali dosti naprej, ker na vse zadnje čebomo tukaj zopet stikali okrog hiše, lahko postanemo sumljivi in drugokrat, ko zopet pridemo, bo cela garda (5) "policmanov" iz West Parka telefonično poklicana, da varuje samostan, škode in vzdržuje red. Torej oprezno! Zopet je povzel besedo Lunder. Ker so otroci javkali, da so žejni, sva šla midva k velikim vratom in ondi sestro prosila, če nam dovoli iti hišno kapelico pogledat in bi radi tudi malo pomolili. Seveda, skrbeti smo morali, da smo dober utis napravili vsaj na te sestre. Mi nismo prišli na Riverside samo škodo delat, sadje pobirat in se z raznimi psi ukvarjat. Prišli smo iz višjega namena. Obiskati hočemo lurško jamo in počastiti lurško Marijo.

A nismo nič prav vedeli, kje je Mati Božja. V kapelico iti nam je bilo dovoljeno. Otroci so vstopili v pare in tako smo tiho in počasi korakali po samostanskem hodniku v kapelico. Kapelice imajo pa zares krasne, naj bodo sestre tega ali onega reda.

Obiskali smo že več takih kapel med drugimi tudi kapelo sester uršulink na Euclid beachu, Villa Angela, potem smo bili že večkrat v kapeli matrne hiše naših sester Notre Dame. Te sv. device razumejo dobro, kdo med njimi prebiva. Povsod smo v našem maternem jeziku molili litanije Matere Božje in tudi sestre so prišle tedaj v kapelo. Gotovo se jim je čudno zdelo slišati molitve v njim dosedaj nepoznanem jeziku, v katerem se "ar (r) blago-

glasno sliši, med tem ko v angleščini nekje sredi prs tiči in ga nekateri tako izgovarjajo, kakor bi imeli polna usta "čika." Povsod so nas povpraševali odkod smo in kakšen jezik govorimo. V angleščini smo jim povedali, da smo katoliški Slovenci in kako veliko in krasno šolo imamo in da v katoliško šolo hodi blizu 2000 otrok. Ko smo pravili kako lepo šolo imamo in da je otrok ena cela armada in da znamo tudi angleško govoriti, so sestre dobile "rešpekt" pred nami. Povsod smo se takoj udomačili in ker ima-

jo po vseh teh samostanih tudi različne akademije in višje šole, imajo zato tudi različna igrišča. Prosilimo smo, če smemo rabiti razne gugalnice in drugo igralno orodje, ki je mladini v zabavo.

Tako smo tedaj prišli tudi v prelepo kapelico sester sv. Jožefa na West Parku. Po opravljeni pobožnosti smo prav ponižno prosili, da bi nam dali vode, ker smo strašno žejni. Sestra nas je peljala v one prostore, kjer se zjutraj gojenci in gojenke umivajo in kjer je na 7 mestih zadosti vode. Tu pa ni ne Lunder in ne jaz skrbel za red, bilo je

prav po šolsko, sestra je "vačala".

Ko smo se napili in zadobili slino v usta, smo postali "korajžni" in smo sestra razodeli pravi namen zakaj prav za prav hodimo po West Parku in nadlego delamo po teh Bogu posvečenih hišah. Prašali smo, kje neki tukaj v okolici je lurška votlina z lepim kipom Lurške Marije. Peljale so nas sestre v prijazen gozdiček pod samostanom in pokazale votlino, v kateri je spodaj Bernardka, visoko gori v skalah pa prelepa Lurška Mati Božja.

(Dalje prihodnjic).

S p o m i n i .

Rev. G. M. Trunk.

(Dalje.)

VII. UJETEGA PTIČA TOŽBA.

V prazni sobici sem. Ni mize, ni stola. Za durmi mala pečica. V kotu nekaj slamnjačev, drug nad drugim, na katerih je Bog vedi kdo pred menoj delal pokoro. Svoje stvari položim na zgornjega in začnem korakati po sobici gori in doli. A nobena prava misel mi ne pride. Le nekaj se mi vrti in šumi v glavi, kakor v sivem oblaku soparnega poletnega popoldneva. "Zaprto, v ječi!" . . . mi naenkrat buti iz tega kaosa v grenko zavest. "Kaj bo? Ali bom še kedaj videl zlato svobodo?" Vest me je ljubeče in tolažeče božala, ter mi balzamično govorila: "Ne boj se, brat, jaz sem tvoja zagovornica, če jaz nimam nič proti tebi, ne more imeti nihče drugi. In jaz ti nimam ničesar tacega očitati, da bi moral v ječi pokoro delati. Res si včasih v svoji temperamentnosti katero rekel, ki bi bilo bolje, da bi izostala. A kdo je ni rekel spričo tolikih krivic? Če bi hoteli vse take zapreti in pobesiti, bi morala biti fronta in zaledje ena sama ječa in vsako drevo vešala. Saj niti tisti, ki so **HOTELI** pri tebi najti kaj obtežilnega, niso našli. Pogum tedaj, brat, bodi

mož. Zapoj: Kaj nam pa morejo!"

"Hvala ti, sestra, za tvoje lepo spričevalo, ki mi je daješ. Balzam je, čisti, dišeči balzam za moje razboljeno srce. Ali, sestra, dovoli, li ne veš, da je bil prvi vojni strel namerjen na vest, ki jo je žalibog zadel do smrti. Kako bi se sicer moglo vse to goditi, kar se godi. To je še za kosmato vest samega vraga preveč."

Za trenutek sva oba žalostna obmolnila. Nato je pa duh božji dihnil vame in mi rekel: Brat, pisano je: "Ako je kdo izmed vas žalosten naj moli!" "Hlastno, kakor morda še nikoli sem pograbil brevit in začel!" "Domine labia mea aperies — Gospod odpri moje ustnice!" A Bože moj, pri najboljši volji je v takem mučnem položaju težko moliti. Razboljena duša je sicer pozabila na svojo bolestin in mi kot usmiljenka še nadalje ljubeče prigovarjala: "Brat, pomiri se, ti si prost, četudi v ječi in magari, da te še uklenejo. V ječi in oklenjeni so tisti, ki so te sem notri vrgli. Toda telo, ta večna klada duše jo je prekričalo s svojim: "Gospod odpri mi ječo in daj

mi nazaj zlato prostost, katere dragocenost mi je šele v tej uri v popolnem sijju zasvitala." V tem boju duše, po viru vse tolažbe koprneče duše, z mesom, po prostosti drhtečim, sem korakal po sobici gori in doli, dokler mi niso trudne noge odpovedale. Rad bi se bil vsedel na slamnjač, a je bil prevlažen in prenemaren. Stopim k oknu. Ulica na nasprotni strani je mrtva. Prav, da je mrtva. Vsak, ki bi hitel mimo, bi bil nova strupena pušica za moje srce. "Glej, ta le, ki je prost," bi mi pogled nanj sikal v dušo, "ima morda desetkrat več na vesti kakor ti. Odlikovanja se mu bleste na res izdajskih prsah. Ti pa, ki so ti po krivici obesili Judežovo "medaljo," si ujetnik, ki ne bo morda nikoli več sloboden šetal po ulici!" Ne, v takem vulkaničnem dušnem razpoloženju bi ne hotel več biti.

Naenkrat se je moja pažnja z ulice vrnila v novi dom. Neprestan ropot je vladal v hiši. Kaj ne bo! Stopnjice kamenite, vojaški čevlji nakovani s sakači. Vrat niso zapirali, ampak loputali z njimi, da se je cela hiša tresla in to vsako minuto.

Straža, z nasajenim bajonetom, je vojaško stopala po hodniku gori in doli. Vedno enakomerni koraki so prozo do nervoznosti povečevali. A čuj, nekdo prihaja proti moji sobi. Vrata se odpro, poveljnik vstopi, ne da bi potrkal. Za njim par razcapanih vojakov. Temno, grdo me pogledajo, kakor da bi imeli živega vrača zaprtega, a nihče ne črhnje besedice. Pobašejo zgornje slamnjače, dva spodnja, še bolj umazana, puste in molče zopet odidejo. Nekako ob petih popoldne je bilo. Po stopnicah se začujejo težki koraki. Očividno jih mora prihajati več. Pridejo v prvo, v drugo nadstropje. Slišim govor in ropot. Duri moje sobice se zopet odpro. Pred seboj zagledam žandarja. "Pardon," pravi, ko me za gleda. A koga vidim za njim? Odvetnika Dr. Ghona. Samo z očmi sva se srečala in še to le trenutno, a sva si povedala več, kot v eni uri živahnega razgovora. Vrata se znova zapro.

Od tega trenutka sem bil čisto drugi. Kakor bi odrezal je ves strah zginil, se vsa tako moreča skrb razblinila, kakor megla, ko posije jutranje solnce. Smejati sem se začel. Vse se mi je zdelo le smešen "hec." Neko prešerno razpoloženje me je objelo, ki me ni zapustilo, dokler nisem bil zopet prost. Moja molitev je bila sicer slaba, a ker je bila volja dobra, je bila vendar uslišana, o tem sem trdno prepričan. Nihče drugi kot sam Bog mi je poslal Dr. Ghona, ki je žalobno mojega zatvorjenja mahoma spremenil v veseloigro. Nekam smehljaje mi je vest dejala: "Ali ti nisem pravila, da ne bo nič hudega, zakaj si se tako razburjal." Še jaz sem osokoljen začel meriti korake po sobi gori in doli, pet sem in pet tja in moja duša je pela: kakor da bi bil že zopet zunaj na svoji zemlji svoj gospod: "Hvala ti večni Bog, tisočera ti hvala, da me nisi dal v roke mojih sovražnikov!"

Korajžno potrkam na vrata. Vojak-stražar pride pogledat, kaj želim. "Pokličite mi poveljnika!" — "Tako." — Poveljnik pride. Vpra-

šam, kako bo z večerjo. — "Ich nicht weiss." — Nemeč ni. Tudi lica ne kažejo, dasi je izraz oduren. Morda je kak zaigrizen socij. — "Ste Slovenec?" — "Da, gospod nunc, Goričan," je bil odgovor. Mučka in mečka, končno pa le meni, da bi si dal lahko iz hotela prinesiti kaj večerje. Švigne mi misel, zakaj ne iz župnišča, ki ni dosti ali nič bolj oddaljeno. — "Imate kak košček papirja?" poprosim. — "Imam!" Napišem par vrstic za dekle, naj pripravi večerjo, da mi jo vojak prinese. — "Gospod nunc," jeclja Goričan, "ne vem, če smem." — "Nič," se odrežem, "kar pošljite vojaka doli in naj prinese!" Tako se je zgodilo prvi večer in tako je ostalo do zadnjega dne, ker sem si bil v svesti, da nisem zaslužil "ričeta" in ga zato tudi nisem maral jesti. "Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal," pravimo Slovenci, Anglež pa: "God will not help us, unless we help ourselves." Pozneje sem še v več slučajih spoznal, da neustrašen nastop več premore, kakor ponižna prošnja. Po nekaj dneh ni hodil več vojak v župnišče po mojo hrano, nosila jo je starejša od mojih sirot in jo oddajala pri vratih. Pa ni bila samo hrana, temveč še marsikaj družega, česar nisem jedel ne pil, pač pa je bila dobra hrana za srce. Naročil sem knjige, pa še malo tobaka zraven, tako, da sem imel vsega za potrebo, le prostosti ne.

Nekoč mi starikav vojak z večerjo prinese tudi polomljen stol. Sam je bil v zadregi, bil je videti dobra duša. Morda mu je srce povedalo, da sem nedolžen. Videl je, da nimam kam večerje postaviti, če se sam vsedem na stol, oziroma nimam kje sedeti, če večerjo postavim na stol. . . . "Wir ho'm nix sunst, Hochwuerden — Nimamo nič drugega," se opravičuje. — "Že dobro, le sem ž njim in hvala vam!" Vsedem se na stol, kakor je pač šlo, večerjo pa na kolena. Prinese še malo lampico, ki sva jo postavila na pečico. "Mrzlo je, gospod," pristavi, ko me vidi v kožuho. — "Ali nimate drv?" vprašam. "Wer glei anşogen. — Bom

šel takoj povedat." Odide.

Bil sem še pri večerji, ko pride drugi, enako razcapan vojak, da mi zakuri. Čudno me gleda, napol plašljivo, napol prijazno. Čisto tiho mi zašepetne: "Gospodine je-li ste svečenik?" — "Da," odvrnem. — "A što ste Vi?" — "Ja sam tipograf iz Zagreba". Šepetaje mi razodene, da mu je srce takoj povedalo, kako in kaj je z menoj, da sem žrtev političnega preganjanja Slovencev. "I kod nas je tako," še pristavi in plašan odide, kakor bi bil kaj ukradel. Zopet kapljica tolažbe na srce. Ni vse pasjeglavsko. Še so ljudje na svetu.

Lampica brli, peč se kadi, a je vsaj za potrebo topla. Korakam, korakam gori in doli. Ure minevajo, treba bo iti h počitku. A kam? Kako? Ni postelje, ne rjuhe, ne odeje, ne zglavnika, kratko ničesar, razun smrdljivih slamnjačev. Toda kaj češ? Celo noč menda vendar ne boš "marširal" gori in doli, saj si tega čez dan sit. Poskusi! Poskusim. Dolgo ni bilo spanca od nikoder. Slednjič se me le usmili. Ne vem, kako dolgo sem ležal v neki "Kvami," kakor pravimo Korošci, ko z vso silo treskne na vrata, da sem kar poskočil. Pogledam proti vhodu. Neki stotnik je stal na pragu, z električno lučjo v roki. Bil je vidno natrkan. "Wer ist da? — Kdo je tukaj?" prav po vojaško surovo zareži. Saj me vidiš, si mislim sam pri sebi, vendar odgovorim: "Župnik Trunk!" — "A so — A tako," zamrmra in zopet zaloputne vrata. Bila je inšpekcija, če so še vsi tički v kletkah. Potem dolgo bdim, trese me, noge mrzle, vse vlažno, smrdljivo. Prisluškavam, če ni morda kakega drugega življenja v sobi, ki se navadno drži take nesnage. Vse mirno, le zunaj neprestan hrušč in trušč. Zopet se zgubim v nirvano.

Nedeljsko jutro. Sicer mu ni prav nič podobno, zame duhovnika najmanj, a je. Skozi duri smukne hrvatski tipograf v mojo sobo "Gospodine, mi zašepete, još dva svečenika so dovedli." — "Koga? Kakšna?", butim skraj glasno ven, da se je vbogi Hrvat kar stresel.

TVOJ NEDELJSKI TOVARIS

Piše Rev. J. C. Smoley.

BOŽIČNI PRAZNIK.

Oznanjam vam veliko veselje, ki bo vsemu ljudstvu; ker danes se vam je rodil Zveličar.

— — Luk. 2, 10.

Današnji praznik je praznik ljubezni. Kristus Gospod je sam rekel: "Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi imel vsak, ki v njega veruje, večno življenje." Sam o sebi je rekel: "Večje ljubezni nima nikdo, kakor ta, ki položi svoje življenje za svoje prijatelje." Danes vidimo, kako se je ta božja ljubezen izpolnila: Sin božji je prišel na svet, rodil se kot slabotno ubogo dete, da bi se za nas daroval.

Mi vsi čutimo danes to ljubezen. Zato cerkev pri polnočnici žari v nebrojnih lučicah, zato zvonovi danes tako slavnostno zvone, zato danes vsak, ki more, hiti v cerkev. Vsakdo čuti božjo ljubezen, ki se nagiblje k njemu.

Kako pa naj povrnemo Bogu to ljubezen? Povrniti jo ne moremo, pač pa lahko pokažemo svojo hvaležnost. Kako pa? Ko bi vsak sam premišljeval o tem vprašanju; bi mu bil morda odgovor težak — — vendar pa je odgovor prav priprost, vidimo ga v dogodku današnjega praznika. Rojstvo Gospodovo je bilo oznanjeno pastirjem, in kaj so storili pastirji? Premišljujmo o tem, in kar so storili pastirji, storimo tudi mi.

— o —

Nad ravnino betlehemsko prikazala se je pred 1922. leti velika svetloba in v tej svetlobi angel, ki je prestrašenim pastirjem rekel: "Nikar se ne bojte; kajti glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo vsemu ljudstvu; ker danes se vam je rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod,

v mestu Davidovem. In to vam bode znamenje: Našli boste Dete v plenice povito in v jasli položeno."

Kaj so storili pastirji, ko so slišali to angeljevo vest?

Najprej so verjeli — — — verjeli, verovali v Kristusa Odrešenika, ki je bil ravno rojen in bil položen v jasli v Betlehemu. Vedeli so, da je Odrešenik ljudem obljubljen in ko jim je angel to oznanil, hiteli so s trdno vero v svojih srčih proti Betlehemu.

Ko je angel oznanil Mariji, da bo postala Mati božja, je verjela in polna vere hitela k teti Elizabeti, ki jo je pozdravila: "Odkod to, da prihaja mati Gospodova k meni? Blagoslovljena, ker si verovala" (Luk. 1, 43, 45). Sedaj so pastirji verovali angelu: Srečni, blagoslovljeni pastirji, ker ste verjeli!

In v tem oziru naj nam bodo v zgled: **Pohitimo tudi mi k Gospodu s tako trdno vero!** Nam je bilo več dano, kot pastirjem. Tem je angel oznanil njegovo rojstvo, mi vemo iz njegovih lastnih ust, da je Sin božji; vemo to iz njegovih čudežev, vemo to, ker je vstal od mrtvih, vemo, kako se je vse izpolnilo, kar je prerokoval. Mi lahko verujemo.

S to vero pohitimo v Betlehem, s to vero pokleknimo pred novorojenega Odrešenika!

Poglejmo zopet na pastirje! Ko so slišali angelsko petje: "Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje," so rekli med seboj: "Pojdimo do Betlehema in pogledajmo to reč, ki se je zgodila, ki nam jo je naznanil Gospod." In šli so in našli Marijo in Jožefa in dete v jasli položeno.

Prijatelji moji, znana vam je ta podoba iz jaslic. Kaj so storili pastirji?

Pokleknili so pred Odrešenika,

ga molili in se mu zahvalili.

To storimo tudi mi danes.

Pokleknimo v duhu pred našega Odrešenika! Kdo pa je ta Odrešenik? Kdo je to malo dete položeno v jasli? To je Sin Božji! Sin Božji, vladar nebes in zemlje; to je Sin božji, o katerem piše sv. Pavel: "da naj se v njegovem imenu pripogiba vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo." Poklonimo se temu Odrešeniku! To je naša dolžnost! Je pa tudi naša radost!

Z veseljem pozdravimo našega Odrešenika! Bog je prišel k nam! Bog všemogočni je prišel k nam revnim stvarim. Bog, največja svetost, je prišel k nam grešnikom. Ni li vzroka dovolj, da ga z radostnim srcem pozdravimo ob njegovem prihodu?

In zahvalimo se našemu Odrešeniku! Zakaj je prišel na svet? Da bi nas odrešil. Angel je to povedal pastirjem: "Veliko veselje vam oznanjam, ker rodil se je vam Zveličar." Rodil se nam je ta, ki nas bo zveličal, rešil. Odrešiti nas je imel s svojo smrtjo, s svojim trpljenjem. Videli ste gotovo že to-le podobo: V spremstvu angelov stopa božje dete današnja noč na zemljo, eden angel nese križ, drugi krono, tretji žeblice itd. Zahvalimo se Odrešeniku danes za njegovo ljubezen! Ti, o Gospod, si nam danes prinesel odrešenje in zveličanje, zahvaljujemo se ti danes za to iz celega srca in v zahvalo ti darujemo same sebe!

In še nekaj nam pripoveduje današnji evangelij: "In pastirji so se vrnili in so slavili in hvalili Boga za vse, kar so slišali in videli, kakor jim je bilo povedano."

Ko so storili to, kar jim je bilo ukazano, kar je bila njihova dolžnost, k čemur jih je gnalo njihovo srce, da so se poklonili Odrešeniku

in ga molili, vrnili so se zopet k svojemu delu, k čedam na betlehemski ravnini. Vrnili so se, niso pa pozabili na to, kar so videli in slišali, niso pozabili na Odrešenika, ampak so slavili in hvalili Boga.

Tako storimo tudi mi! Ko se po sv. maši vrnemo domov vsak k svojemu delu, ne pozabimo na Kristusa, ne pozabimo na njegov milosti polni prihod k nam! Slavimo Boga v duhu! Vstrajajmo v tej radosti do konca! Slavimo Boga, toda ne samo z besedo, ampak tudi z dejanjem! Naj vsakdo vidi na našem življenju, da smo res učenci Gospodovi!

Na ta način pokažimo Odrešeniku svojo hvaležnost!

Pastirji, ki so današnjo noč pihiteli k betlehemskega hlevu, se že davno vesele pri Odrešeniku v nebeški slavi. Z nebes še nam dajejo zgled, kakor so ga nam dali ob Gospodovem rojstvu. Posnemajmo njihov zgled, pa bomo tudi mi prišli k Zveličarju v nebesa. Amen.

—o—

NEDELJA PO BOŽIČU.

(Konec leta.)

V te, o Gospod, sem zaupal;
na veke ne bom osramočen.

V cerkvenem letu praznujemo raznovrstne praznike. Nekateri izmed njih so posebno ginljivi. Ginljiv je sveti večer; to je tako rekoč pravi družinski praznik, ko se, če le mogoče, zbere vsa družina vkup. Ginljiv praznik je božični praznik; človek čuti božjo ljubezen, raduje se s pastirji pri jaslicah. Ginljiv dan je veliki petek; človek čuti grozoto tega dne, čuti britkost ob smrti Gospodovi. Ljubki so nam prazniki Marije, naše Matere; vsaj se vendar tako radi k njej zatekamo v naših potrebah. Ginljiv dan je vernih duš, ko pohite naše misli k našim dragim, ki so že v večnosti.

Tudi današnji dan, današnja zadnja nedelja v letu je pomemben, ginljiv dan; z njim končamo leto 1922. Dvoje misli odmeva danes v našem srcu: **zavest**, da se Bogu zahvalimo za prejete dobrote, in **negotovost**,

kaj nam bo prihodnje leto prineslo. Vsak prihaja konec leta rad v cerkev, da se Bogu zahvali in da se mu priporoči v bodoče varstvo, da bi mogel z zaupanjem stopiti v novo leto.

Tudi vi ste prišli s tem namenom v cerkev. Kaj naj danes z vami ob koncu leta premišljujem? Eno resnico hočem vtrditi v vaših srcih, ki naj vas vedno tolaži in varuje vsega hudega; to je resnica: da Bog nad nami čuje. To resnico treba toliko bolj oživiti v naših srcih, ker so časi hudi: vsestranska draginja, negotovost, raznovrstne nevarnosti in zapeljivost.

oooooooo

Bog čuje nad nami.

Odkod vemo to? Ni mi treba tega na široko dokazovati, sklepamo lahko iz božjih lastnosti. Bog je **vseveden**, ve vse, ve za vsakega izmed nas, ve za vsako našo stopinjo, ve za nas od našega začetka, do konca. Pri preroku Jeremiju je zapisano: "Predno sem te naredil v materinem telesu, sem te poznal" (1, 4—5). Da, Bog ve za nas vse, ve kaj se godi z nami. Bog je pa tudi **najdobrotljivejši**, je naš Oče. Za časa cesarja Vespazijana se je rimski senat pečal z vprašanjem, kako naj bi se imenoval najvišji bog. Predlagali so razna imena: boga bogastva, češ da se bogastvu klanja vse; drugi zopet boga modrosti, ker modrost vlada vse itd. Tu je pa vstal mož in rekel: "Ne! Niti bog bogastva niti modrosti, niti kaj drugega ne sme biti! Ko bi bil bog bogastva, bi bil samo bog za bogataše; za reveže bi se ne brigal. Ko bi bil bog modrosti, bi bil samo bog za učene, preprosti bi od njega ničesar ne imeli pričakovati. Glejte, to—le podobno — in pokazal jim je moža dobrotljivega obraza in z napisom: "Obljubljam, dajem, odpuščam" — in nad podobo je bil napis: "bog dobrotljivosti" — — — tako, naj se imenuje bog." — "Da, bog dobrotljivosti," vzkliknili so vsi, "naj se imenuje najvišji bog." Kar je paganom povedal navaden razum, to vemo mi za gotovo iz božjih ust: Bog

je največja dobrota. Psalmist prepeva: "Dober je Gospod, in dobrotljivost njegova traja na veke" (106, 1). Dobrotljiv je Bog, in naš Odrešenik nas je učil: "Če molite, rekajte: Oče naš, kateri si v nebesih." On je naš Oče, mi smo njegovi otroci.

Iz teh dveh lastnosti: Bog je vseveden, in največja dobrotljivost — sledi, da **Bog nad vami čuje**. Kakšen pa bi bil Oče, ki ne bi čul nad svojimi otroci!

Morda pa poreče kedo: Kako pa more biti, da nas tako pogosto zadene nesreča? Pride slaba letina in lakota, pomanjkanje; pride bolezen in smrt v hišo in pobere očeta, mater in pusti zapuščene sirote? Kje je tu božja dobrotljivost?

Da, res je, da pridejo nesreče nad nas, vsaj je naša zemlja dolina solz; mi ne vemo, kake namene ima Bog z nami. Nas li Bog z njimi kaznuje, skuša, očičča? Mi ne poznamo božjih sodb, ne poznamo božjih potov. Mi gledamo le s človeškim očesom na vse, kar se godi, Bog gleda pa in vidi drugače. Božje odbe niso ljudske sodbe. Opozarjam vas na evangelij. "Ko je šel Jezus mimo, je videl človeka, ki je bil slep od rojstva. In vprašali so ga njegovi učenci: Učenik, kdo je grešil, ta ali njegovi stariši, da se je slep rodil?" Glejte, slepec od rojstva; kaka nesreča! In kaj je odgovoril Gospod? "Ni grešil ne ta, ne njegovi stariši, temveč da se razodenejo božja dela na njem" (Jan. 9, 1-3). Spomnite se učencev, ki sta šla v Emavs. Nista mogla razumeti, da je moral Gospod toliko trpeti. In kaj jima je rekel Jezus? "O vi nespametni in počasnega srca, verovati vse, kar so napovedali proroki! Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel in tako šel v svojo slavo?" (Luk. 24, 25.)

Bog čuje nad nami, to je ona velika resnica, katero moramo vedno imeti pred očmi. In ta resnica nam podaja dvoje:

I. — **Tolažbo**. Naj se godi, kar hoče, jaz vem, da čuje Bog nad menoj; ne bom se bal, ne bom obupal.

Samo za eno stvar skrbimo vedno: da bomo poslušni otroci nebeškega Očeta, pa se nam ne bo treba ničesar bati. Naj se svet naši pobožnosti posmehuje, naj se iz nas norčuje, nas naj to ne boli, mi vemo, kedo je nad nami.

2. — Ta resnica nas pa tudi stra-

ši. Bog čuje nad nami, ta Bog pa ni samo dobrotljiv, ampak je tudi neskočno pravičen, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Ve za vse, kar storimo, zato se pa bojmo pravičnega Boga.

Te resnice si vtisnite v srce, s to mislijo vstopite v novo leto z zau-

panjem: Bog čuje nad menoj! Naj se zgodi kar se hoče, zaupanja v Boga ne bom izgubil! Bog čuje nad menoj! Ta resnica naj vodi vsa naša dela, pa bomo tudi mi s psalmistom lahko rekli: "V te, o Gospod, sem zaupal; na vekomaj ne bom osramočen!" Amen.

Konrad Bolanden:

Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

Ravno tako pripisujejo vse sklepe, ki se tičejo vojne ali miru, ki jim ne ugajajo, kraljici, kakor da bi ona neomejeno vladala in bi se ji ne bilo brigati za nazore in svete drugih. Ne bom trdil, da je kraljica kaka Sibila, da ne zna slepiti, da ne zaupa Njeno Veličanstvo tu in tam preveč v se; rečem pa, da ne poznam vladarja, in naj bi bil še tako moder in izkušen, ki ne bi bil izgubil glave, ko so mu naprtili na hrbet vojno, v kateri je bilo težko ločiti prijatelja od sovražnika, ko mu je bilo treba dajati ukaze, pri katerih se je moral opirati in zanašati na nasvete svoje okolice, o kateri je vedel, da mu jih je le malo zvestih. Pravam še enkrat, da ne poznam vladarja, ki bi kljub svoji previdnosti in izkušenosti pri takih zaprekah ne bil napravil nikakih napak, — — toliko bolj pa tujka, ki ni imela nikogar, na kogar bi se mogla zanesti, katera ni nikoli slišala čiste in gole resnice. Večkrat se čudim, da ni popolnoma zašla, da se ni, ko je bila popolnoma zapuščena, izročila in vdala tej ali oni stranki, kar bi bilo imele za posledico, da bi se bila država razbila. Tako pa se ji je posrečilo rešiti vsaj še nekoliko kraljevega veličanstva, katero še lahko na tem dvoru opazimo.

Iz teh vzrokov sem jo vedno bolj pomiloval, kakor da bi jo obtoževal. Če je bila priložnost, sem ji to povedal, in Njeno Veličanstvo me je, ko sva razmotrivala težkoče njene položaja, v tem mnenju potrdilo. Vem, da so jo večkrat videli jokati v ministrskem svetu; s silo pa je zatrla solze in se prikazala smehljajočega obraza na javnih krajih, da ne bi vznemirila onih, ki so presojali potek državnih razmer po njenem obzoru.

Ker ni mogla svobodno ravnati v državnih zadevah, uklonila se je sedaj tej, sedaj oni stranki. Vsled tega je nastala ona neodkritosrenost, katero obsoja skoro celi svet."

Sodba tega moža, ki je poznal razmere nam le predobro kaže Katarino popolnoma v drugi luči, kakor nam jo sicer opisuje zgodovina.

Madež na kraljičinem dvoru pa so njene polzke spletke. Dasi osebno npravno neomadeževana, tako da ji niti spotikljivi Brantome ne more ničesar očitati, posluževala se je v dosego svojih političnih ciljev strasti, katere mora vsakdo zavreči. Ženske lepotice so ji bile sredstvo, da je obdržavala negotove, dvomljive ali celo sovražne mogotce na svojem dvoru. Krog njenih dvornih dam je bil jako velik, pogosto je bi-

lo do stoinpetdeset gospic, vse iz najodličnejših francoskih rodbin, ki so se odlikovale z bistrostjo duha in krasoto. Zabav, posebno glediščnih plesov, je bilo več kot preveč. Mnogo jih je zložila kraljica sama. Ta krožek so imenovali "l'escadron volant de la reine." Ta "škadron" je imel nalogo, da je lovil mogotce v svoje mreže in skušal vohunsko iz njih izvabiti vsakovrstne skrivnosti. Tako je imela krasna Rouel princa Conde-ja, vodjo Hugenotov, v svojih rokah. Na isti način so imeli slabotnega, zaljubljenega Antona Burbonskega na vrvi. Dvorne dame kraljice Katarine so bile podobne sirenam, ki naj bi vjele načelnike Hugenotov in jih pod krinko ljubitstva držale v svojih vezeh.

Coligny je bil natanko poučen o razmerah na dvoru, ravno tako o kraljičinih načrtih. Vedel je, kako malo se briga ona za vero, vedel je, da se bo ravno tako rada zvezala s Hugenoti, kakor s katoličani, po tem kakor jo bo ta ali ona stranka podpirala v njenem stremljenju po neomejeni oblasti. Ker se je pa Katarini na politika menjavala z razmerami, ker je morala iz državne previdnosti podpirati vedno slabejšo obeh strank, je bila nestanovitnost in menjava kraljičine naklonjenosti ne-

kaj naravnega. Ravno tako je vedel admiral, da želi Katarina konec krvavih meščanskih vojen, pod katerimi je država toliko trpela, seveda končale naj bi se v korist in prilogo krone, ne glede na uspehe bojujočih se strank. S svojim neprestanim prizadevanjem je dosegla po mnogih težkočah, da so se spravili Gizi s Coligny-jem v Moulins-u. In njen prihod v Chatillon je imel isti namen. Coligny-jeve skrivne priprave za novo meščansko vojno ji niso ostale skrite. Storila je vse, kar je bilo v njeni moči, da bi jo preperečila.

Za tako ponosno in tako vladateljsko žensko, kakor je bila Katarina, je bilo potreba precej trdne volje in samozatajevanja, da je prišla s prošnjo h kronskemu vazalu, ki je ukazoval v državi kot nekak drug vladar, ki ni nikoli skrival svoje odpornosti in sovražnosti proti kraljevi materi. Brez dvoma je Katarina računala, kako bo njen sedanji obisk v Chatillon-u in njeno prizadevanje za mir, vplivalo na javno mnenje. Če bi admiral njene dobro misleče predloge zavrnil, smatrati ga je moral vsakdo za nespravljivega, trdovratnega upornika, ki se upira vsaki spravi. Naj se odloči Coligny, kakor se hoče, na vsak način — — tako je mislila Katarina — — bo njen obisk izborna poteza v njenih političnih namerah.

Svoje spremstvo je pustila ob vazonožu; edino le vojvoda Henrik Lotarinški in ena dvorna dama sta jo spremljala proti gradu, kojega hodniki so odmevali raznih krikov in urnih stopenj, ki so oznanjale razburjenje, katero je povzročil nenaden prihod kraljice. In Katarina je znala svoja resnična čustva tako skrivati, da je bila videti, kakor da gre na obisk k zaslužnemu, zvestemu prijatelju. Med njunim razgovorom ni niti ena besedica niti ena sama poteza njenega obraza izdala njene srda proti admiralu; videti je bila, kakor da goji za njega največje prijateljstvo.

Markez Hugo Riviere je zbral o

koli sebe navzoče plemenitaše in jim razodel Coligny-jevo željo, da sprejmejo kraljico pri glavnih vratih. Večina je storila to le z veliko nevoljo.

"To je jako trd oreh, ki ga treba streti," dejal je eden starih plemenitašev. "Vendar, — — admiral tako hoče, in mi moramo biti pokorni. Toda admiral naj pazi in naj bo previden, da ga zvita, lepa kača ne bo vjela v svoje zanjke."

"Admiral ne pozna nikakih drugih nagibov kakor nagiba dostojnosti, kakoršno predpisuje vitežtvo napram ženskam," odgovoril je poročnik. "Naša častna naloga je, da admiralu dostojno zastopamo. Prosim barone, da mi slede."

Po teh besedah je zapustil s plemenitaši sobano in se podal k glavnim vratom. Komaj so prišli tja, je zdila je Katarina že na dvorišče; ob njeni strani je bil vojvoda Henrik Lotarinški, od pete do glave v jekleni opravi. Tudi danes je imela Katarina kot vdova žalno obleko na sebi, na glavi je imela čepico z belo perjanico, poslednjo iz gotovega namena, ker strankina barva Hugentov je bila "bela."

Urno se je dvignil vojvoda iz sedla, tako da je zemlja donela pod težo jeklenega korenjaka. Oprta na njegovo roko zdrknila je Katarina iz sedla s spretnostjo, ki je pričala, da je vajena jezdit z moškimi v boj, da jih s svojo navzočnostjo in svojim zgledom navdahne z neustrašenostjo in srčnostjo. Njen obraz je še vedno kazal nekdanjo krasoto, njene črne oči še niso popolnoma nič izgubile svojega čaru. Njena postava je bila vitka, njeno vedenje polno dostojanstva in veličanstva. Trdo je držala vojvodovo roko v svoji desnici in mu gledala v oči, navidezno tako prijateljsko, da najboljši opazovalec ni mogel opaziti srda, ki je spaval v Katarininih prsih. Izmed vseh mogotcev v državi, izmed vseh državnih velikašev se ji je bilo po njenem mnenju najbolj bati Gizov, dasi so bili ti s kraljevo hišo v sorodstvu.

"Bratranec," rekla je tiho, skoro

proseče, "ne pozabite vaše obljube! Brzdajte svojo vročekrvnost; — — pozabite v tem tako važnem trenutku minulost, — — premagajte se vitežko iz ljubezni do Francije!"

Temna rdečica je oblila Balfrejev obraz vsled spomina na minulost ustnice so trepetale. Niti besedice ni rekel, ampak molče se priklonil, v znamenje, da hoče kraljicini želji ugoditi in biti pokoren.

Katarina se je obrnila proti grajskim vratom, pri katerih so ravnokar izstopili plemenitaši. Trmoglavost in temnih pogledov so sprejeli "tujko," zoper katero so se že tolikokrat zarotili, da bi jo ugonobili. Le nekateri so z lahkim priklonom pozdravili vladarico Francije, ostali so stali okoreli in napeti, nikakor niso skrivali srda, ki so ga gojili proti nji.

Katarini ni ušlo, kako mislijo in čutijo baroni. Zato se je pa kazala in delala toliko bolj ljubeznjivo in milostljivo.

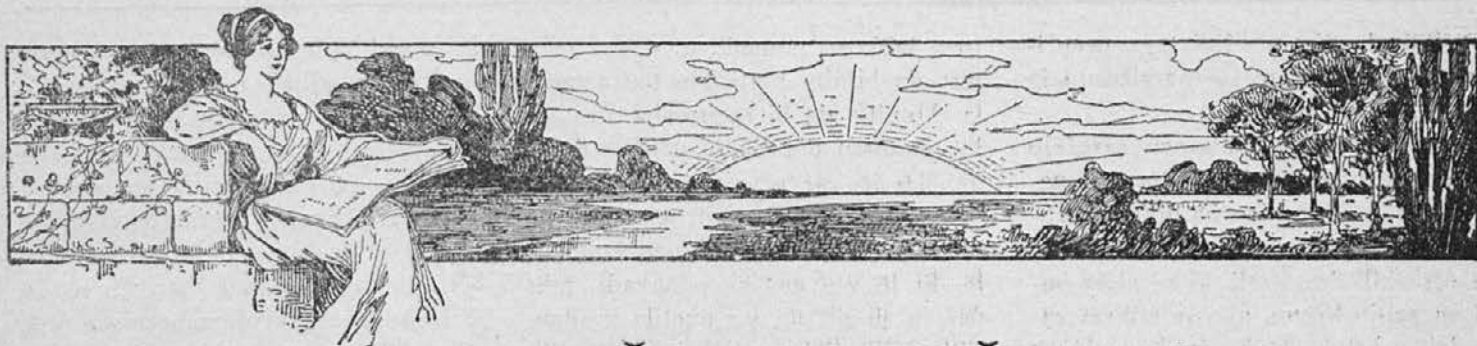
"Veličanstvo!" pričel je Colignyjev poročnik, "mene je doletela izvanredna čast, da Vas v imenu lastnika sprejemem in pozdravim. Nepričakovan in nenaden prihod Vašega Veličanstva je zadržal admiralu, da bi osebno pozdravil visokega gosta. Dovolite, da Vas povedem v veliko dvorano!"

Katarina je le predobro poznala pomen sprejemā, kljub rahlim, nežnim Riviere-ovim besedam. Ponosni Coligny, izmed vseh napihnjenih plemenitašev najsvogejlavnejši, ni pričakoval svoje kraljice, niti za korak ji ni šel nasproti. Z namenom, da bi dala admiralu občutiti žaljiv način njegovega vedenja in v upanju, da bodo njene besede skrivaj nesli admiralu, je rekla Riviere-u: "Koga je odlikoval knez Chatillon, da sprejme kraljico Francije?"

"Markeza Hugona Riviere!" odgovoril je mladi mož ponosno in samozavestno.

"Bodite torej tako prijazni gospod markez!" rekla je sladko Katarina.

(Dalje sledi.)

GLASNIK ŽENSKIH DRUŠTEV.

H. B.

DAJTE OTROKOM JASLICE NAZAJ!

Mej božajočimi spomini na nedolžna otroška leta, zavzema sv. večer in njega jaslice eno prvih mest. Kristjanu, čegar jasno otroško oko v hišici očetovi ni gledalo jaslic, za celo poznejše življenje manjka najslajših spominov. Če bi mi nikoli drugače spomini ne romali domov, na sv. večer bi mi ušli, naj bi jih še tako skrbno stražil. In ko bi jih iskal, bi jih našel pri jaslicah. No pa jim ne branim. Prelepi so in presladki. Bolj me versko pomladijo in poživijo, kot vsa božja pota, ki sem jih kdaj v življenju obiskal in vsa premišljanja, ter druge cerkvene slovesnosti svetih noči. Zato bi me na sv. večer lahko štel mej prežvekovavce. Ko se mi pravi, da ne bo polnočnice, grem v svojo sobico, se vsedem na posteljo in naenkrat sem otrok v domači hiši, pred jaslicami. Sam jih več ne delam, tudi že narejenih ne kupujem. Domišljujoči spomin jih prej napravi in lepše. Tiste, prav tiste, ki sem jih kot otrok naredil v kotu pod križem. Nobenega pastirčka, nobene ovčice še nisem zgubil, za vse vem, kje in kako je stalo. Vse postavim na isto mesto. Morda bi danes drugačne naredi, pastirčke in ovčice drugače razpostavil, a to bi ne bile več tiste jaslice, ki so se mi tako globoko vrezale v otroško dušo in dosledno bi tudi ne bil več tisti užitek.

Je pač tako, le isti predmet in isti dogodek, ki je bil oče spomina, ti more isti dožitek, v vsej živahnosti in priprostosti ter z vsemi sladkimi občutki, ki soga takrat sprem-

ljali, znova pričarati na dan. Ko bi se ti danes podal v staro domovino, da še enkrat vidiš dom, kjer ti je tekla zibelka in ti je mati ob njej pela svoj ljubezni polni aja tutu, bi se morda zjokal, ko bi stopil čez prag domače hiše. Tvoje oko bi morda zastoj iskalo mamice. Pa da bi bila vsaj še hiša tista in taka, kakor si jo nosil morda desetletja živo v spominu. A tudi njo so bistveno popravili, morda popolnoma na novo pozidali in stara družinska zibelka je zginila celo iz podstrešja. Morebiti je nova hiša lepša, udobnejša, z ličnim vozičom za male vnučke v kotu. Meniš, da bi se ne vrnil razočaran, z nekdanjo podobo svojega rojstnega doma v srcu, ob kateri bi še nadalje kresal sladke otroške spomine?

In če bi te objelo koprnenje še enkrat poromati k Materi na Brezje, kamor so te nekdanj mati vsled zaobljube nesli "štupo ramo," ker si jim po poti opešal; ali si se šel pred odhodom v svet sam posloviti tudi od te Matere, li meniš, da bi bil novi dožitek tako sladak, kakor je spomin, ako bi tiste Marije Pomagaj več ne našel tam? Prav gotovo ne! Že ko bi zagledal njen veličastni novi dom, bi ti vstala v duši podoba stare, neznatne cerkvice, v katero so zavili mati s sladkim bremenom na "štupi rami" in prva grenka kapljica bi ti ogenila sladki spomin, ki bi ti ga šele prvotna kapelica in ljubka stara podoba Matere zopet osladila. Ko bi še te ne bilo, ampak bi našel novo, umetniško veliko večje vrednosti, morda same-

ga Michelangela, bi najbrž z istimi ogrenjenimi občutki zapuščal njen dom, kakor na novo pozidano rojstno hišo.

Zato, vidiš, jaz ne delam in ne kupujem novih jaslic, ko pride sv. večer v belih sandalih čez goro in plan, temveč si v skladišču spomina poiščem stare, ki sem jih kot otrok z nežnimi prstki pomagal delati. Saj vem, da lepšega mašu bi ne mogel nabrati, lepših pastircev in ovčic bi ne dobil, če bi obredel cel svet. Kajti v teh je moja otroška duša, še vsa lepa in nedolžna. Take bi jim danes ne mogel več vdihniti. Kaj mi hočejo magari zlati pastirci in zlate ovčice, če nimajo moje otroške duše, kakor jo imajo oni, ki sem jih kot otrok strigel iz papirja in razpostavljaj po mahovnatih betlehemske planjavi okrog štalice. Iz nobene druge štalice mi sv. večer ne veje tako gorak mir v srce, kot iz te priproste, kakor je bila betlehemska. Veliko sem jih pozneje videl, neprimerno lepših in umetnejših. Ko so se pred leti iz dalje že čuli svetonočni zvonovi, sem bil v monakovskem muzeju za jaslice. Ene so se mi zdele lepše kot druge. A izza vsacih so vstajale moje male, priproste. In v slučaju, da bi me bil takrat kdo vprašal: Ali menjaš? Vzemi katere hočeš in pusti svoje, bi mu bil brez pomisleka odgovoril: Hvala za ponudbo. Kakor bi ne menjal svoje kmetške matere z ruto in "kočemajko," s kronano kraljico v zlatu, tako ne svojih malih priprostih jaslic, z najlepšimi, kar jih je kdaj ustvarila umetniška roka. In

mislim, da nisem edini tega prepričanja, da govorim še marsikom iz srca.

Glejte, tako globoko se zarežejo jaslice v otroško dušo. Spomin nanje je poleg spomina na dobro, skrbno, verno mamico, kralj spominov iz otroških dni, kralj, ki se nima bati za svojo krono, ako je enkrat zasedel prestol. Toda žalibog danes ne manjka starišev, ki govore: Nočemo, da bi ta kraljeval v srcih naših otrok. Jaslice vedno bolj zginjajo iz otroških in družinskih sob. Niso več moderne. Stariši, ki so zapustili kmetško grudo in se imajo za pol gospodo, privzemajo vedno bolj tudi gosposke navade, oz. razvade. Miklavž in jaslice ne najdeta več prostora v njih hišah. Sta oba preveč klerikalna. Jim oba preveč vest izprašujeta. Preglasno pridigata o njih nekdanjih vernih dneh, ki jih imajo morda že davno za seboj. Mesto jaslic je zasedlo božično drevesce, Weinachtsmann, Christmas, ali kako se že vse ti nadomestki imenujejo.

Ne rečem, tudi v morju lučic se lesketajoče in bogato obloženo božično drevesce je lepo. Tudi bradati, pod težo darov omagujoci, a kljub temu dobrovoljno se smehljajoči Weinachtsmann, svetonočni Miklavž, je nekaj za otroka, česar nestrpno čaka. Tudi božično drevesce in z darili bogato založeni svetonočni Miklavž ima svojo simboliko, svoj pomen, ki pojasnjuje svetonočno skrivnost. Gotovo pa ne tako naravnostno in nazorno, kakor jaslice, temveč le kot slab nadomestek. Lahko ob božičnem drevescu otroku povem, da pomeni drugo lepše drevo življenja, kakor je bilo tisto sredi raja, ki nam je prineslo smrt. Lahko mu povem, da darovi svetonoč. Miklavža pomenjajo duhovne darove, ki nam jih je nebeski Miklavž sv. noč prinesel na svet.

Recimo, da stariši, ki so pokazali jaslicam vrata, svojim otrokom tako razlagajo pomen božičnega drevesca in darov svetonočnega Miklavža. V resnici ja taki stariši tega ne delajo. Saj sami ne vedo, kaj vse

to lahko pomeni. A recimo, da bi jim mati vse to razlagala. Menite, da bi razumeli? Kolikor jaz poznam poprečno otroško dušo, ne. To je vse previsoko in pregloboko za poprečnega otroka. Zato pa vsa ta moderna Christmas komedija, ki je v Ameriki v navadi, nikdar in nikoli ne bo pustila v otroških srcih tistih neizbrisnih spominov in blagih čustev, ki jih zapuščajo jaslice.

Se bo spominjal v poznejših letih tudi božičnega drevesca in svetonočnega Miklavža in zahrepenel po tistih letih. A ti spomini bodo istovrstni z drugimi spomini na nedolžna, brezskrbna otroška leta; spomini polni poezije, toda brez verskega ozadja. Občutje, ki jih bo spremljalo, bo podobno občutju odraslega človeka, ko misli nazaj na leta, v katerih je mamoprošil, naj ja nikar ne pozabi odpreti okna, da Miklavž ne bo mislil: Ta hiša nima nobenega malega. Spomini na jaslice so čisto drugi. V njih je vsaj toliko poezije, kakor v gozdu božičnih drevesc. V njih je pa tudi skrivnost, tako globoka, da je človeški razum ne more doumeti, vendar pa tako nazorno izražena, da jo vsak otroški razum občuti, da otroški še najbolj. Spomini na božično drevesce netijo v poznejših zrelih letih le hrepenenje po odveteli mladosti, ki pri vsem koprnenju nikoli več na novo ne vscvete. Spomini ja jaslice vžigajo poleg tega sladkega, a brezplodnega koprnenja tudi hrepenenje po verski mladosti, ki se še lahko vrne. Mnogim, katerim je že zdavnaj odvela, se je pri pogledu na nedolžne otročičke ob jaslicah že vrnila. Premalo prostora imam na razpolago, da bi vam to z zgodovinskimi zgledi potrdil. Koliko je pa taci, ki jim pogled na jaslice in žive angeljčke ob njih, leto za letom na novo pomlaja vero.

V življenju slovitega slikarja Fuehricha se bere, da je kot otrok komaj čakal božiča. Že dolgo prej je samo na to mislil in le o tem sanjal, kake jaslice bo naredil. Ko se je približal njih čas, je na vse dru-

go pozabil, še na jed, toliko je imel opravka z njimi, tako polno srce o njih. One so mu dale prvo pobudo za njegovo poznejšo umetniško slavo. Dale so mu pa tudi podlago za njegovo poznejšo svetniško živo vero, ki jo je vsako leto znova netil ob njih, tja do pozne starosti. Ko je v Rimu zvršil svoje umetniške študije, jih je zase in za svoje tovariše, v spomin na rojstni dom, kar na steno naslikal. Še v revolucionarnem letu 1848 ko je moral zapustiti svojo profesorsko stolicu na Dunaju in bežati v svojo češko domovino, ni pozabil na jaslice. Saj jih je njegova potrta in izmučena duša takrat še najbolj potrebovala. Sam je priznal, da je iz njih leto za letom zajemal nove misli za svoja umetniška dela in novo moč za svoje britko skušano življenje po veri.

Mater, ki ste vzele svojim otrokom jaslice in jim zanje dajete slab nadomestek božičnega drevesca in svetonočnega Miklavža, ve najbrž ne veste, kaj ste jim z njimi vzele, sicer bi tega ne bile storile. Niste jim vzele samo najlepših spominov iz najlepše dobe, vzele ste jim tudi najgloblje, ker prve verske spomine, ki bi bili zanje pravi apostelj, še, ko bo vas že zdavnaj zemlja kri-la. Da, vzele ste jim tudi najslajše in najtrajnejše spomine nase. — Kako ne! Saj v poznejših letih na sv. večer jaslice domače hiše nikoli ne ožive v spominu brez mamice, seve, če je bil človek kot otrok tako srečen, da jo je imel in mu je ljubeče razlagala skrivnost sv. noči, ter zraven kazala štalico, pastirce in ovčice. Če bi tak otrok na vernih duš dan pozabil nanjo, ne bo pozabil na sv. večer. Ako bo pa na sv. večer pozabil nanjo, pozabil pa bo, če mu je mati jaslice vzela, bo še rajši pozabil na vernih duš dan, ker tako vzgojenim otrokom spomini na smrt in večnost niso dragi. Kajne, tega bi pa ve matere ne videle rade, da bi tisti, katerim zdaj obračate vso svojo ljubezen, pozabili na vas, ko vas bo grob zakril njih očem. Zato matere:

Dajte otrokom jaslice nazaj!

Naši stenski koledarji za leto 1923

sorazmerno nič ne zaostajajo za Koledarjem Ave Marije. Kakor je ta po splošni sodbi najlepši in najbogatejši, kar jih je doslej izdala Ave Maria, tako je tudi stenski izmej vseh došedanjih najkrasnejši. Precej nas je stal, denarja in dela, a smo vse radi storili in žrtvovali, samo da moremo ljudem s čim lepim postreči, kar bodo vsak dan gledali na steni. Menimo namreč, da sto in stokratni pogled na lepo podobo ne

ostane brez sledu v duši. Tudi lepa podoba na steni je božji misijonar, kakor je slaba satanov. Če se hudič posluži vsake škatljice za žvenplenke kot propagandnega sredstva za svoje temne namene, zakaj bi se mi ne poslužili koledarja za propagando resnice. Koledarji, ki imajo spodaj nalepljeno celo galerijo svetnikov, nad njimi je pa kaka včasih naravnost pohujšljiva podoba, se meni zde tako neumestni in neokusni,

kakor če bi dal na svetniško soho Krjavlov klobuk. Če hočete tedaj imeti lepe stenske koledarje, ki bodo pričali o krščanskem duhu vaše hiše, sezite po naših! Tisti, ki bodo obnovili naročnino na Ave Marijo za l. 1923. ga dobe zastonj. Drugi plačajo 25 centov. Dobili ga bodo lahko pri krajevnem zastopniku, ki jim jih pošiljamo.

Upravništvo
Ave Maria in Glasnik presv. S. J.

Vprašanja in odgovori.

Vsakemu se od časa do časa, ko razmere tako nanesejo, porodi v glavi kako vprašanje, na katero si ne ve odgovora. Včasih se kdo obrne sem na nas, da mu v vprašalnem koticu nanje odgovorimo. Toda taki so redki. Je pač že z malimi neprilikami združeno, predno dobi odgovor. In ker to niso želodčna vprašanja, kaj rada neodgovorjena zamiro v duši, dasi bi se splačalo žrtvovati tista dva centa in malo papirja, pa še par trenutkov in tako priti do jasnega odgovora. Prisiliti se h temu seveda nikogar ne more, če sam nima toliko brige, da bi prišel do jasnosti, četudi z malimi neprilikami in stroški. Toda kaj hočemo, tako je. In ker je tako, razni časopisi, kakor vidim, sami zastavljajo taka drobna vprašanja, ki jih ne kaže obširno obdelovati, ter na kratko nanje odgovarjajo. Gotovo se večkrat zgodi, da kdo, ki ta vprašanja in njih odgovore bere, pravi: Glej, glej, že večkrat sem mislil kako je to, zdaj sem pa našel odgovor. Kakega drugega pa spodbode, da sam kaj vpraša, na kar si ne ve odgovora. Zato smo se namenili vsaj en del platnic za to porabiti, ker nas znotraj navadno baše za prostor.

1. **Vprašanje:** Ali je res samo osebna sitnost in šikaniranje, če du-

hovnik privija stariše, da morajo svoje otroke pošiljati v katoliško šolo, ako jo imajo na razpolago in jim celo odreka sv. odvezo, ako tega ne store.

Odgovor. Ne to nikakor ni samo duhovnikova sitnost in šikaniranje. On mora to zahtevati, mora starišem, ki tega ne store, dasi bi lahko, odreči sv. odvezo. Kajti cerkvena postava, ki pa ni zgolj cerkvena, ampak še naravna zraven, mu to zaukazuje in on ne sme preko nje, če si noče sam nakopati težke odgovornosti pred Bogom. Papež Leon XIII. je v svojem pismu l. 1874. dejal, da so stariši toliko časa ne vredni prejemati zakramente sv. cerkve, in se jim mora sv. odvezo odrekati, dokler ne vzamejo otrok iz brezverske šole in jih dajo v katoliško. V nekaterih naših škofijah, kakor n. pr. v indianapolski, spovednik sploh ne sme tistih, ki imajo šoli obvezne otroke na skrbi, odvezati če mu ne dajo garancij, da bodo takoj, ko bo mogoče otroke poslali v katoliško šolo. Iz tega lahko sprevidite, da je sv. dolžnost duhovnikova stariše k temu priganjati, ne pa njegova sitnost in šikaniranje.

2. **Vprašanje:** Ali more mož oz. žena, ki sta civilno poročena veljavno prejemati sv. zakramente?

Odgovor: Poročena po letu 1908. gotovo ne, ker je pred cerkvijo tak zakon navadno priležništvo. Taki državno priznani zakonski so pred cerkvijo javni grešniki. Ako je javno znano, da sta taka dva samo civilno poročena, se juna mora radi pohujšanj tudi javno sv. zakramente odreči in to celo na smrtno uro, ako dotični ali dotična ne da zadostnih garancij, da bo koj, ko bo toliko okreval oz. okrevala, enkrat za vselej raztrgal, oz. raztrgala to grešno zvezo, odnosno, ako je mogoče, pred cerkvijo veljaven zakon sklenil, sklenila.

3. **Vprašanje:** Ali smejo stariši krst svojega otroka poljubno odlašati?

Odgovor: Nikakor! Rimski ritual (obrednik) pravi, da ga morajo "quam primum," čimpreje, dati krstiti. Kako je ta čimpreje umeti, si bogoslovci niso edini. Nekateri bolj strogi pravijo, da če odlašajo čez en teden že smrtno grešč. Drugi bolj mili pa menijo, da imajo smrtni greh, ako ga odlože čez mesec. Gotovo je, da se o tistih, ki to store šele čez mesec, ne more reči, da so storili čimpreje, kakor pravi splošna postava. Torej čimpreje ven z judom, pa kristjana v hišo!

4. **Vprašanje:** Ali sme duhovnik

poljubno na dom hoditi krščevat?

Odgovor: Ne sme. Le v sili, če je otrokovo življenje v bližnji nevarnosti, se sme to zgoditi. Če imajo stariši kak drug vzrok za krst na domu, mora duhovnik prej škofa prositi za dovoljenje in predložiti dotične vzroke. Sinodalno določilo naše Chicaške nadškofije določa na podlagi določil baltimorskega cerkvenega zbora, naj duhovnik razum smrtne nevarnosti nikoli na domu ne krščuje. Oddaljenost od cerkve, ako ni na razpolago primernih prometnih sredstev, sploh kar bi znalo otrokovemu življenju biti v resno nevarnost, se smatra za zadosten vzrok, da se sme krst slovesno na domu podeliti.

5. **Vprašanje:** Ali mora biti tudi pri zasebnem krstu v sili boter?

Odgovor: Tudi, ako ga je lahko dobiti. A kakor splošno, tako še bolj pri zasebnem krstu zadostuje eden, ali ena. Ako ga pri krstu v sili ni bilo, naj se ga privzame potem, ko se krstni obredi v cerkvi dopolnijo.

6. **Vprašanje:** Kaj pa če se je štroklja malo ali morda še precej prehitro oglasila, ali bo tudi kaj krsta?

Odgovor: Na vsak način. Tako ukazuje cerkveni zakonik. In sicer katerikoli mesec se oglasi. Izvrši ga mati, ali babica, tako, kakor v prvih časih krščanstva. Samo na to mora gledati, da pride voda do živega. Katera more razumeti naj razume. Za duše gre in ko gre za te, je treba tvegati tudi kako nevarnost.

7. **Vprašanje:** Ali bo letos, ko je v pondeljek božič, v soboto post?

Odgovor: Ne! Post je samo tisti dan pred praznikom, kadar je. Če ga pa takrat nedelja spodrine, se ne umakne en dan nazaj, ampak jenja.

TRETJEREDNIKOM!

Čakali smo, bo li starokrajsko tretjeredniško glasilo "Cvetje" še napovedalo nadaljne izdajanje ali ne. Kajti v starem kraju pri tej draginji izdajati kak list, ni mala reč. zlasti takega, kot je "Cvetje," ki mu oglasi niti vinarja ne prinese. Se upa izhajati, kakor pove zadnja številka letošnjega leta, ki smo jo pravkar razposlali tukajšnjim naročnikom. Zdaj jih pa pozivljamo, da čimprej obnovijo svojo naročnino, ki je za Ameriko ista, kakor lani \$1.00, dasi se je doma povišala. Tretjeredniki, razpršeni po naselbinah, sezite po njem, nadomeščalo vam bo voditelja tretjega reda, da ostanete zvesti vzorom sv. Frančiška.

Da pa ne pozabite na vaše dolžnosti in na milosti, ki vam jih nudi tretji red, imamo še nekaj družega za vas. Iz starega kraja smo dobili male knjižice, v katerih je vodilo tretjega reda, seznam dni, katere lahko dobite popolni odpu-

stek, vesoljno odvezo, potem serafinski rožni venec z navodilom, kako se moli, kakor tudi litanije vseh svetnikov našega reda. Voditelji dobijo v njej slovenski obred za preobleko in sprejemanje obljub. Knjižica se dobi pri nas in stane poleg poštnine 25 centov. Druga večja knjižica, broječa 80 strani, obsega pouk o namenu in pomenu tretjega reda, ter razlago vodila. Kdor hoče natančnejšega pouka o tretjem redu, naj seže po tej. Stane poleg poštnine 40 centov. Zaenkrat imamo teh večjih le malo na razpolago, a jih vedno lahko naročimo iz starega kraja.

Rojaki! Če hočete ohraniti in poživiti svojo vero, to najlepšo doto po vernih materah, oklepajte se tretjega reda, ki se vedno bolj širi po tej naši novi domovini. Danes šteje že 75.000 udov, moških in ženskih, od kongresmanov doli do delavcev. Torej vas ne sme biti ne sram ne strah, se mu pridružiti.

KOLENDAR AVE MARIA

za leto 1923.

je komaj izšel, a kakor se kaže nam bo kmalu tudi pošel. Tako hitro nam njegove skladovnice še nobeno leto niso ginile, kakor letos. Dan na dan prihajajo pisma od zastopnikov in zastopnic: Koledarje, ki ste mi jih poslali sem že vse prodal, prodala, pošljite mi jih še toliko in toliko. Se razume, da nas to le veseli in nam daje novega poguma za nadaljne delo. Le tega se bojimo, da o božiču ne bomo nobenega več imeli, da bi mogli postreči zakasnelim naročnikom. Zato jih opozarjamo, naj ga nemudoma naroče, ako ga hočejo še dobiti.

Uredništvo in Upravništvo "Ave Maria."

NAJLEPŠI BOŽIČNI DAR ZA OTROKE

so lepe jaslice. Nobena krščanska mati naj ne pozabi svojih otrok z njimi razveseliti. Res, da to ni kak dar za otrokove zobce, zato pa tem boljše in lepše za njegovo nedolžno srce.

Mi imamo v zalogi lepe jaslice v velikosti 12X10 cena \$1.00. Istotako imamo v zalogi krasne božične razglednice po 5 in 10 centov.

"AVE MARIA"
1849 W. 22nd Str.
CHICAGO, ILL.